

31 dekabr 2017-ci il tarixinə
ASC Xalq Bank və onun törəmə müəssisələrinin

*Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları
və Müstəqil auditor rəyi*

31 dekabr 2017-ci il tarixinə

ASC Xalq Bank və onun törəmə müəssisələrinin

*Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları
və Müstəqil auditor rəyi*

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Mündəricat

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları

Rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında hesabat.....	1
Müstəqil auditorun rəyi	2
Konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabat	5
Konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidə edilmiş hesabat	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat.....	8

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər

1. Ümumi məlumat	10
2. Təqdimatın əsasları	11
3. Əsas mühasibat uçotu siyasətləri	12
4. Xalis faiz gəliri	25
5. Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat; digər ehtiyatlar	25
6. Qızıl əməliyyatları üzrə xalis gəlir / (zərər)	26
7. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	26
8. Haqq və komissiya gəliri və xərcləri	27
9. Əməliyyat xərcləri	27
10. Mənfəət vergisi	28
11. Hər səhm üzrə gəlir	29
12. Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri	29
13. Banklardan alınacaq vəsaitlər	30
14. Müştərilərə verilmiş kreditlər	30
15. Forfeyting	32
16. Satıla bilən investisiyalar	32
17. Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	33
18. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	34
19. Investisiya əmlakı	35
20. Digər aktivlər	35
21. Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	36
22. Müştəri hesabları	36
23. Digər öhdəliklər	37
24. Səhmdar kapitalı	37
25. Maliyyə və şərti öhdəliklər	37
26. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	39
27. Segment hesabatı	40
28. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	41
29. Tənzimləyici məsələlər	43
30. Kapitalın idarə olunması	44
31. Riskin idarə olunması siyasətləri	44

31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il üzrə Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi üzrə Rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında hesabat

Müstəqil auditorların rəyinin 2-4 cü səhifələrdə təqdim olunan və müstəqil auditorların məsuliyyəti ilə əlaqəli şəkildə oxunması tələb olunan bu hesabat Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Qrup") konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətlərini müvafiq olaraq müstəqil auditorların məsuliyyətlərindən fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik Qrupun 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə əməliyyatlarının nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda baş verən dəyişiklikləri düzgün əks etdirən, habelə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar olaraq rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsinə və onların ardıcıl surətdə tətbiqinə;
- Məntiqli və məqsədemüvafiq qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və izah edilmiş hər hansı mühüm kənarlaşmaların BMHS-in tələblərinə uyğunluğuna; və
- Qrupun proqnozlaşdırıla bilən dövr ərzində öz fəaliyyətini davam edəcəyini güman etmək mümkün olmayana qədər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanmasına.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Qrup daxilində səmərəli və sağlam daxili nəzarət sisteminin qurulmasına, tətbiqinə və saxlanılmasına;
- Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının BMHS tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək məqsədilə Qrupun maliyyə vəziyyəti barədə hər zaman kifayət qədər dəqiq məlumat verən mühasibat qeydlərinin müvafiq qaydada aparılmasına;
- Normativ mühasibat qeydlərinin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizəsini təmin edə biləcək məqsədemüvafiq tədbirlərin görülməsinə; və
- Saxtakarlıq hallarının və digər pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 3 aprel 2018-ci il tarixində buraxılmaq üçün Rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

3 aprel 2018-ci il tarixində buraxılmaq üçün təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Elxan Ağayev

Baş mühasib
Xanım Təmmilə Əsədova

Müstəqil auditorun hesabatı

“Xalq Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə dair hesabat

Rəy

Biz Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (Qrup) 31 dekabr 2017-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatından, konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatından, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2017-ci il tarixinə Qrupun maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Biz Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etik Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (IESBA məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Qrupdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu və IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmişik.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Audit Komitəsinin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının IFRS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Qrupun ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Qrupun maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub olmadığına dair kafı əminlik əldə etməyə və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafı əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Dələduzluq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski səhvlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki dələduzluq sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Qrupun daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərti ilə, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqliliyini qiymətləndiririk.
- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Qrupun fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixində əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Qrupun fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirmək üçün Qrupdakı müəssisələrin və ya fəaliyyət növlərinə dair yetərincə müvafiq audit sübutlarını əldə edirik. Biz qrup auditinin idarə olunmasına, nəzarət edilməsinə və aparılmasına görə məsuliyyət daşıyıyıq. Audit rəyimizə görə məsuliyyət yalnız özümüzün üzərində qalır.

Biz Audit Komitəsinə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Bu müstəqil auditor hesabatı ilə nəticələnən audit tapşırığı üzrə tərəfdaş Samir Əsədullayev

Samir Əsədullayev
Lisensiyalı auditor (Lisensiya nö. 072786)
Baltic Caspian Audit MMC

3 aprel 2018-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Faiz gəliri	4	100,130,599	104,827,492
Faiz xərci	4	<u>(25,552,727)</u>	<u>(27,731,237)</u>
FAİZ HESABLANAN AKTİVLƏR ÜZRƏ DƏYƏRSİZLƏŞMƏ ZƏRƏRLƏRİ ÜÇÜN EHTİYATDAN ƏVVƏL XALIS FAİZ GƏLİRİ		74,577,872	77,096,255
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	5	<u>(25,681,851)</u>	<u>(51,214,777)</u>
XALIS FAİZ GƏLİRİ		<u>48,896,021</u>	<u>25,881,478</u>
Xarici valyua əməliyyatları üzrə xalis gəlir	7	3,173,637	19,334,743
Qızıl əməliyyatları üzrə xalis gəlir	6	1,219,629	2,499,448
Haqq və komissiya gəliri	8	7,996,651	6,128,194
Haqq və komissiya xərci	8	<u>(2,318,464)</u>	<u>(1,124,688)</u>
İnvestisiya əmlakının yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan gəlir	19	41,806	135,910
Faiz hesablanmayan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	20	<u>(6,613,841)</u>	<u>(3,299,960)</u>
Digər gəlirlər		<u>1,104,813</u>	<u>900,389</u>
XALIS QEYRİ-FAİZ GƏLİRLƏRİ / (XƏRCLƏRİ)		<u>4,604,231</u>	<u>24,574,036</u>
ƏMƏLİYYAT GƏLİRLƏRİ		53,500,252	50,455,514
ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	9	<u>(32,404,493)</u>	<u>(32,167,798)</u>
ƏMƏLİYYAT MƏNFƏƏTİ		21,095,759	18,287,716
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün (ehtiyat) / ehtiyatın bərpası	5	<u>(105,036)</u>	<u>(28,208)</u>
MƏNFƏƏT VERGİSİNDƏN ƏVVƏL MƏNFƏƏT		20,990,723	18,259,508
Mənfəət vergisi xərci	10	<u>(4,048,565)</u>	<u>(3,429,666)</u>
İL ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT		<u>16,942,158</u>	<u>14,829,842</u>
Aiddir:			
Ana müəssisənin kapital payçıları		16,940,080	14,826,416
Nəzarətdən kənar kapital		<u>2,078</u>	<u>3,426</u>
		<u>16,942,158</u>	<u>14,829,842</u>
HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR			
Əsas və azaldılmış (AZN)	11	<u>4.666</u>	<u>4.084</u>

Buraxılmaq üçün 3 aprel 2018-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Eixan Ağayev

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
AKTİVLƏR			
Nəğd pul və pul ekvivalentləri	12	62,349,211	106,645,989
Qızıl		15,305,466	14,112,682
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13	106,968,686	124,632,326
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14	1,263,204,930	1,216,711,641
Forfeyting	15	4,498,167	13,169,584
Satıla bilən investisiyalar	16	221,766,983	60,192,942
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	17	15,057,263	15,758,960
Əmlak və avadanlıq	18	68,214,636	68,187,455
İnvestisiya əmlakı	19	6,825,306	6,783,500
Qeyri-maddi aktivlər	18	1,551,970	1,742,919
Digər aktivlər	20	27,022,390	24,068,751
CƏMİ AKTİVLƏR		1,792,765,008	1,652,006,749
ÖHDƏLİKLƏR			
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	21	356,642,796	283,168,552
Müştəri hesabları	22	1,183,456,480	1,131,235,965
Digər əməliyyatlar üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	5	203,376	98,340
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		2,439,634	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	10	1,457,705	1,208,938
Digər öhdəliklər	23	7,564,346	12,225,163
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		1,551,764,337	1,427,936,958
KAPİTAL			
Səhmdar kapitalı	24	225,078,600	211,646,490
Bölüşdürülməmiş mənfəət / (yığılmış zərər)		15,813,360	12,305,390
Nəzarətdən kənar kapital		108,711	117,911
CƏMİ KAPİTAL		241,000,671	224,069,791
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		1,792,765,008	1,652,006,749

Buraxılmaq üçün 3 aprel 2018-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə Heyətinin sədri
Cənab Elxan Ağayev

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidə edilmiş hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət / (yığılmış zərər)	Nəzarətdən kənar kapital	Cəmi kapital
31 dekabr 2015	211,646,490	(2,521,026)	114,485	209,239,949
İl üzrə cəmi mənfəət	-	14,826,416	3,426	14,829,842
31 dekabr 2016	211,646,490	12,305,390	117,911	224,069,791
Bölüşdürülməmiş mənfəətin kapitallaşdırılması	13,432,110	(13,432,110)	-	-
İl üzrə cəmi mənfəət	-	16,940,080	2,078	16,942,158
Törəmə müəssisədəki mülkiyyət payında dəyişiklik	-	-	(11,278)	(11,278)
31 dekabr 2017	<u>225,078,600</u>	<u>15,813,360</u>	<u>108,711</u>	<u>241,000,671</u>

Buraxılmaq üçün 3 aprel 2018-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Elxan Ağayev

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN NAĞD PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		20,990,723	18,259,508
Düzəlişlər:			
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	5	25,681,851	51,214,777
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə ehtiyat / (ehtiyatın bərpaı)		105,036	28,208
Xarici valyutanın mübadilə məzənnələrində dəyişikliklərdən yaranan xalis realizə olunmamış (gəlir) / zərər		1,133,068	(12,630,704)
Köhnəlmə və amortizasiya	18	4,854,423	5,018,752
İnvestisiya əmlakının yenidən qiymətləndirilməsi üzrə (gəlir) / zərər	19	(41,806)	(135,910)
Əmlak və avadanlığın silinməsindən zərər / (gəlir)		(102,243)	645,296
Faiz hesablamalarında dəyişiklik, xalis		3,683,074	(24,145,531)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yaranan nağd pul vəsaiti hərəkətləri		56,304,126	38,254,396
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma) / azalma:			
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında minimum ehtiyat fondu		(161,491)	(5,673,369)
Qızıl		(1,192,784)	(2,414,481)
Banklardan alınacaq vəsaitlər		70,140,945	(74,506,152)
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(75,973,298)	42,458,019
Forfeytinq		8,712,644	1,764,842
Digər aktivlər		(2,953,639)	(14,030,903)
Əməliyyat öhdəliklərində artma / (azalma):			
Banklara və digər hökumət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər		73,415,776	67,650,128
Müştəri hesabları		53,029,555	(12,794,467)
Digər öhdəliklər		(4,660,817)	1,536,222
Vergidən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin mədaxili		176,661,017	42,244,235
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(1,360,164)	(1,431,924)
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan xalis nağd pul vəsaitlərinin mədaxili		175,300,853	40,812,311
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması	18	(4,744,162)	(3,594,711)
Əmlak və avadanlığın satılmasından gəlir		155,750	40,100
Satıla bilən investisiyaların satılması		(160,901,285)	(59,603,491)
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivlərinin alınması		701,697	(15,758,960)
Törəmə müəssisənin alınması		(11,278)	-
İnvestisiya fəaliyyətlərindən yaranan xalis nağd pul vəsaitlərinin (məxarici) / mədaxili		(164,799,278)	(78,917,062)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidə edilmiş hesabat
(davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN NAĞD PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Adi səhmdar kapitalın buraxılması		-	-
Maliyyə əməliyyatlarından yaranan xalis nağd pul vəsaitlərinin mədaxili		-	-
Xarici valyutanın mübadilə məzənnəsinin nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri üzərində təsiri		(1,133,068)	12,630,704
NAĞD PUL VƏSAİTI VƏ DİGƏR LIKVID AKTİVLƏRDƏ XALIS (AZALMA) / ARTMA		9,368,507	(25,474,047)
İlin əvvəlində nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri		132,785,419	158,259,466
İlin sonunda nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri	12	142,153,926	132,785,419

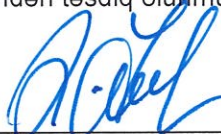
31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə Qrup tərəfindən nağd pulla ödənilmiş və əldə olunmuş faiz məbləği müvafiq olaraq 26,303,299 AZN və 104,564,245 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il üzrə Qrup tərəfindən nağd pulla ödənilmiş və əldə olunmuş faiz məbləği müvafiq olaraq 28,543,673 AZN və 81,494,405 AZN təşkil etmişdir.

Buraxılmaq üçün 3 aprel 2018-ci il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş və imzalanmışdır.

İdarə heyətinin sədri
Cənab Elxan Ağayev

Baş mühasib
Xanım Tamilla Əsədova

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər
(Azərbaycan manatı ilə)

1. Ümumi məlumat

Xalq Bank 24 dekabr 2004-cü ildə təsis haqqında müqaviləyə uyğun olaraq səhmdar cəmiyyət kimi yaradılmış və 27 dekabr 2004-cü il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən qeydiyyatda alınmışdır. Bankın dövlət qeydiyyatından keçmiş ünvanı aşağıdakı kimidir: Babək prospekti 1145, AZ1025, Bakı, Azərbaycan. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və Bank 246 sayılı ümumi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir. 31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Bankın Azərbaycanda müvafiq olaraq 29 və 27 filialı olmuşdur. Bankın əsas biznes fəaliyyətinə kommersiya fəaliyyətləri, qiymətli kağızların, xarici valyutaların alqı-satqısı, kreditlərin və zəmanətlərin verilməsi daxildir.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Bankın işçilərinin sayı müvafiq olaraq 572 və 565 nəfər olmuşdur.

Bank Bank qrupunun ("Qrup") ana şirkətidir və bu maliyyə hesabatlarında konsolidə edilmiş aşağıdakı müəssisələrdən ibarətdir:

Adı	Qeydiyyatda alındığı ölkə	Bankın təsisçi payı / səsvermə hüquqları		Fəaliyyət növü
		2017	2016	
<i>Xalq Kapital MMC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	100 %	100 %	<i>Qiymətli kağızlarla bazar əməliyyatları</i>
<i>Bakı Ayaqqabı -2 ASC</i>	<i>Azərbaycan Respublikası</i>	98.35%	98.26%	<i>Dormant</i>

"Xalq Kapital" MMC 17 avqust 2007-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti qiymətli kağızlarla əməliyyatlar, broker və diler əməliyyatlarıdır.

"Bakı Ayaqqabı-2" ASC 1980-ci ilin dekabrında Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş səhmdar cəmiyyətdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti ayaqqabı istehsalı olmuşdur. Şirkət 1999-cu ilin fəaliyyətini dayandırmışdır. Qrup Şirkətin kapitalında nəzarət paketini əldə edərək, əsas məqsədi onu investisiya əmlakı kimi istifadə etmək olmuşdur. Qrup rəhbərliyinin Şirkətlə bağlı planlarında qeyri-müəyyənlik mövcuddur.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın kapitalında buraxılmış paylara sahib olmuşlar:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
	Təsisçi payı, %	Təsisçi payı, %
İdeal Biznes Ko MMC	50.00	50.00
Yevro Standart MMC	33.85	33.85
AMAL Invest Qrup MMC	16.15	16.15
Cəmi	100	100

Qrupun yekun nəzarətçi tərəfi xanım L. Əliyevadır.

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması 3 aprel 2018-ci il tarixdə İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

2. Təqdimatın əsasları

Mühasibat uçotunun əsasları

Qrupun bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası tərəfindən buraxılan Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən buraxılan Şərhlərə uyğun olaraq hazırlanmışdır. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları hər hansı başqa qeydlər olmazsa Azərbaycan manatı ilə təqdim olunmuşdur. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları "İnvestisiya əmlakı" haqqında 40 sayılı Beynəlxalq Mühasibat Uçotun Standartlarına ("BMUS") uyğun olaraq bezi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərle qiymətləndirilməsi və investisiya əmlakların yenidən qiymətləndirilən məbləğlərlə ölçülməsi istisna olmaqla, tarixi dəyər prinsipi əsasında hazırlanmışdır.

Qrup mühasibat uçotunu Azərbaycanın qanunvericiliyinə uyğun olaraq aparır. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanunvericiliyi əsasında hazırlanmış və BMHS-ə uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlər əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələri, o cümlədən, bezi aktivlərin və öhdəliklərin, gəlirlərin və xərclərin maliyyə hesabatı üzrə yenidən təsnifləşdirilməsini özündə cəmləşdirir.

Əsas ehtimallar

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının BMHS-na uyğun hazırlanması rəhbərlik tərəfindən hesabat olunan məbləğlərə təsir edən proqnozların və ehtimalların verilməsini tələb edir. Bu cür proqnozlar və ehtimallar konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması tarixinə Qrupun rəhbərliyində olan məlumata əsaslanır. Bu səbəbdən də faktiki nəticələr həmin proqnozlardan və ehtimallardan fərqlənə bilər. Dəyişikliyə xüsusilə həssas olan təxmini hesablamalara dəyərsizləşmə zərərləri və maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri üçün ehtiyatlar aiddir.

Növbəti maliyyə dövrü ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini yaradan hesabat tarixindəki qeyri-müəyyənliyin qiymətləndirilməsi üçün gələcək və digər mühüm mənbələrlə bağlı əsas ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,263,204,930	1,216,711,641
Satıla bilən investisiyalar	221,766,983	60,192,942
Əmlak və avadanlıq	68,214,636	68,187,455
İnvestisiya əmlakı	6,825,306	6,783,500

Müştərilərə verilmiş kreditlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla amortizasiya dəyəri ilə qiymətləndirilir. Dəyərsizləşmə ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi üçün mühüm mühakimələrin icrası tələb olunur. Dəyərsizləşmə ehtiyatlarını qiymətləndirməkdə Qrupun məqsədi balans hesabatındakı ehtiyatların Qrupun kredit portfelindəki zərərləri örtmək üçün kifayət edib etməyəcəyini qiymətləndirməkdir. Dəyərsizləşən kreditlər üzrə ehtiyatların hesablanması aktivin silinməsi ehtimalına və belə silinmə üzrə hesablanmış zərəre əsaslanır. Bu qiymətləndirmələr təcrübəyə əsaslanaraq statistik vasitələri istifadə etməklə yerinə yetirilir. Bu müəyyən edilənlər rəhbərliyin mülahizələrini əlavə etdikdə tam əhatəli olur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Qrup kredit ehtiyatları ilə bağlı mühasibat proqnozlarını aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövrdən-dövrə dəyişməyə çox həssasdırlar, belə ki, dəyersizləşən kreditlər və avanslarla bağlı gələcək kredit riskinin dərəcələri və zərərlərin qiymətləndirilməsi haqqında fərziyyələr onun son dövr üzrə fəaliyyət təcrübəsinə əsaslanır, və (ii) Qrupun hesablanmış zərərləri ilə faktiki zərərləri arasında hər hansı mühüm fərq (ehtiyatlarda qeyd olunduğu kimi) əhəmiyyətli olarsa, Qrupdan gələcək mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatına və konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatına təsir edə biləcək ehtiyatlar yaratmağı tələb edə bilər. Hesablanmış zərərlər haqqında Qrupun ehtimalları keçmiş fəaliyyətə, keçmiş istehlakçı fəaliyyətinə, yuxarıda qeyd edilən kredit qabiliyyətinə və ümumi iqtisadi şəraitə əsaslanır ki, bu da heç də gələcək zərərlərin göstəricisi deyildir.

Satıla bilən investisiyalar dəyersizləşmə zərərləri çıxılmaqla ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir. Dəyersizləşmə zərərlərinin qiymətləndirilməsi üçün rəhbərliyin mühüm mühakimələrinin yerinə yetirilməsi tələb olunur. Maliyyə alətlərinin dəyersizləşməsi ilə bağlı mühasibat uçotu siyasəti aşağıda 3 sayılı qeyddə müzakirə olunur.

Əməliyyat valyutası

Qrupun maliyyə hesabatına daxil edilən bəndlər həmin müəssisəyə xas olan hadisə və şəraitlərin iqtisadi mahiyyətini ən yaxşı şəkildə əks etdirən valyuta ilə ölçülür. Bu maliyyə hesabatlarında əməliyyat valyutası Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

3. Əsas mühasibat siyasətlərinin xülasəsi

Konsolidasiyanın əsasları

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına hər il 31 dekabr tarixinə hazırlanmış Bankın və Bank (onun törəmə müəssisələri) tərəfindən tənzimlənən müəssisələrin maliyyə hesabatları daxildir. Nəzarət o zaman təmin edilmiş hesab olunur ki, Bank sərmayə qoyulan müəssisənin fəaliyyətlərindən mənfəət əldə etmək məqsədilə onun maliyyə və əməliyyat qaydalarını tənzimləmək iqtidarında olsun.

Alış zamanı, aktivlər və öhdəliklər və filialın şərti öhdəlikləri onların alış tarixinə olan ədalətli dəyərləri ilə ölçülür. Alış dəyərini almış xalis aktivlərin ədalətli dəyərlərindən artıq olduğu hər hansı məbləğ qudvil kimi tanınır. Alış dəyərini almış xalis aktivlərin (yeni alış üzrə güzəst) ədalətli dəyərlərindən az olduğu hər hansı kəsir məbləğ mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda alışın aparıldığı dövr üzrə kreditləşdirilir. Azlıqların payı tanınmış aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyərlərinin azlıqların payı hissəsində göstərilir. Daha sonra, azlıqların payından artıq olan hər hansı aidiyyəti zərərlər ana müəssisənin payı üzrə bölüşdürülür. Ana müəssisənin kapital sahiblərinə aid olan səhmdar kapitalı və azlıq təşkil edən səhmdarların payına aid olan xalis gəlir müvafiq olaraq mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda və konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca göstərilir.

İl ərzində alqı-satqı əməliyyatları aparan filialların nəticələri mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda alış əməliyyatının aparıldığı tarixdən və ya satış əməliyyatının aparıldığı tarixdək olan dövr üzrə müvafiq qaydada daxil edilir. Zərurət olduqda, istifadə olunan mühasibat uçotu qaydalarının Qrupun istifadə etdiyi mühasibat qaydalarına uyğunlaşdırılması məqsədilə filialların maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir.

Qrup-daxili bütün mühüm əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidasiya zamanı silinir.

Azlıqların payının balans dəyəri ilə onun alınmasından əldə olunan məbləğ arasındakı fərq, əgər varsa ana müəssisənin kapital sahiblərinə aid olan kapitalda tanınır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar

Əlaqəli müəssisə investisiya obyektinin maliyyə və əməliyyat siyasəti qərarlarının verilməsində iştirak etməklə, Qrupun üzərində mühüm təsirə malik olduğu, lakin nəzarət və ya birgə nəzarət etmədiyi müəssisədir.

Nəticələr və əlaqəli müəssisələrin aktivləri və öhdəlikləri bu maliyyə hesabatlarına mühasibat uçotunun kapital metodunu istifadə etməklə daxil edilir.

Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar qudvil ilə bağlı düzəliş və Qrupun əlaqəli müəssisənin xalis aktivlərindəki payına alış sonrası düzəlişlər nəzərə alınmaqla və fərdi investisiyaların dəyərindəki hər hansı dəyərsizləşmə çıxılmaqla konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maya dəyəri ilə göstərilir. Əlaqəli müəssisələrin zərərləri əlaqəli müəssisələrin həmin müəssisələrdəki Qrupun payından artıq olan zərərləri tanınır.

Alış dəyərinin alış tarixinə Qrupun müəyyən edilə bilən aktivlərin, öhdəliklərin və əlaqəli müəssisələrə şərti öhdəliklərin ədalətli dəyərlərindəki payından hər hansı artıq hissəsi qudvil kimi tanınır. Qudvil investisiyanın balans məbləğinə daxil edilir və investisiyanın bir hissəsi kimi dəyərsizləşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Alış dəyərinin alış tarixinə (yəni alış üzrə diskont) Qrupun müəyyən edilə bilən aktivlərin, öhdəliklərin və əlaqəli müəssisələrə şərti öhdəliklərin ədalətli dəyərlərindəki payından hər hansı az hissəsi alış dövründə konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatının kreditinə yazılır.

Qrupa daxil olan şirkət Qrupun əlaqəli müəssisəsi ilə əməliyyat apararsa, mənfəət və zərərlər Qrupun həmin müəssisədəki payı həcmində silinir.

Qudvil

Filialın və birgə nəzarətə malik müəssisənin alınmasından yaranan qudvil alış dəyərinin Qrupun alış tarixinə filiala aid aktivlərin, öhdəliklərin və şərti öhdəliklərin ədalətli dəyərindəki payından artıq hissəsi ilə göstərilir. Qudvil ilk olaraq maya dəyəri ilə aktiv kimi tanınır və daha sonra hər hansı yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə göstərilir.

Qrup dəyərsizləşmə məqsədilə qudvili ən azı ildə bir dəfə yoxlayır. Qudvil üçün tanınan dəyərsizləşmə zərəri növbəti dövrdə bərpa olunmur.

Əgər müəyyən edilə bilən aktivlərin, öhdəliklərin və şərti öhdəliklərin xalis ədalətli dəyərində Qrupun payı müəssisənin birləşməsi dəyərindən artıq olarsa, bu halda Qrup

(a) Qrupun müəyyən oluna bilən aktivlərinin, öhdəliklərinin və şərti öhdəliklərinin müəyyən edilməsini və qiymətləndirilməsini və birləşmə dəyərinin ölçülməsini yenidən aparır;

(b) Təkrar qiymətləndirmədən sonra qalan hər hansı qalıqı dərhal mənfəət və ya zərər hesabında tanıyır.

Investisiyanın satılması zamanı aidiyyəti qudvilin məbləği satış üzrə maliyyə nəticəsinə daxil edilir.

Maliyyə dəyərlərinin tanınması və ölçülməsi

Qrup maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini yalnız o vaxt konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında uçota alır ki, o, maliyyə əleti üzrə müqavilənin tərəfi olur. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adı qaydada alqı-satqısı Qrupun alqı-satqı əməliyyatlarını apardığı tarixdə qeyd olunur. Daha sonra satış tarixi ilə hesablaşma tarixi arasındakı ədalətli dəyərlə ölçüləcək maliyyə əletlərinin adı qaydada alışının uçotu alınmış maliyyə əletləri üçün təyin olunan qaydada aparılır.

Maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri ilk olaraq ədalətli dəyər ilə, mənfəət və zərər haqqında hesabatda ədalətli dəyər ilə göstərilmədikdə isə, alışa birbaşa tətbiq olunan və ya maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin buraxılması üzrə əməliyyat xərcləri məbləğində tanınır. Bu maddələrin daha sonra yenidən qiymətləndirilməsinə dair mühasibat uçotu qaydaları aşağıda açıqlanır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri

Nağd pul və pul ekvivalentlərinə 90 günlük ödəmə vaxtı olan Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı müxbir hesablar və müddətli depozit hesablar üzrə məhdudiyətsiz qalıqlar, İqtisadi İnkişaf və Əməkdaşlıq Təşkilatına ("İİƏT") daxil olan ölkələrdə yerləşən banklara verilmiş avanslar aiddir. Nağd pul axınının müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən tələb olunan məcburi ehtiyat qoyuluşları onların istifadəsi üzrə mövcud olan məhdudiyətlər səbəbindən nağd pul vəsaitlərinə daxil edilmir (Qeyd 12).

Qızı

Qızılla müəyyən olunan aktiv və öhdəliklərin mübadiləsi Mərkəzi Bankın həmin tarixə müəyyən etdiyi məzənnəyə əsasən hesablanan cari dəyərlə aparılır. Alqı-satqı qiymətlərindəki fərqlər qızıl əməliyyatlarının xalis gəlirinə daxil edilir.

Fidusiar fəaliyyətlər

Qrup öz müştərilərinə depozit xidmətləri göstərir ki, bura depozit hesablar üzrə qiymətli kağızlarla əməliyyatlar daxildir. Fidusiar fəaliyyətlər üzrə qəbul olunmuş aktivlər və yaranmış öhdəliklər Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilmir. Qrup bu fəaliyyətlərlə bağlı əməliyyat risklərinə məruz qaldığı halda, Qrupun müştəriləri bu əməliyyatlarla bağlı kredit və bazar riskləri daşıyırlar.

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Qrup işinin normal gedişində digər banklarda müxtəlif müddətli avanslar və ya depozitlər saxlayır. Banklardan sabit ödəmə müddəti ilə alınan vəsaitlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə ölçülür və dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla göstərilir. Sabit ödəmə müddəti olmayanlar isə, ehtimal olunan ödəmə müddətlərinə əsaslanmaqla amortizasiya dəyəri ilə uçota alınır. Kredit təşkilatlarından alınan vəsaitlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla göstərilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər maliyyə aktivlərinin digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivləridir.

Qrup tərəfindən sabit ödəmə müddətləri ilə verilən kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər üstəgəl əməliyyat üzrə aidiyyəti xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərində bərabər olmadıqda, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərlərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda daxil edilir. Daha sonra kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilən kreditlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla uçota alınır.

Müştəri kredit öhdəliklərini yerinə yetirmədikdə və kredit şərtlərinin yenidən razılaşdırılması mümkün olmadıqda, Qrup zəmanət kimi saxlanılan girova sahib çıxacaqdır. Qrup girovun açıq bazarda satılması üçün hər hansı üçüncü tərəfi cəlb edəcəkdir.

Faktoring aktivləri

Faktoring aktivləri müəyyən edilə bilən ödənişli qeyri-törəmə aktivləridir. Bu aktivlər ilk olaraq törəmə maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyəri və bu aktivlərin yaranması ilə birbaşa əlaqəli olan hər hansı xərclərlə tanınır.

Hesablanmış ədalətli dəyər faktoring aktivinin ədalətli dəyərində bərabər olmadıqda, hesablanmış ədalətli dəyərlə aktivin ədalətli dəyəri arasındakı fərq aktivin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərlərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda daxil edilir. Daha sonra faktoring aktivləri effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə və hər hansı dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla qeydə alınır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Kreditlərin və avansların silinməsi

Əvvəllər silinmiş məbləğlərin daha sonra bərpası konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında bərpa dövrünə aid edilməklə maliyyə aktivləri üçün hesablanmış dəyərsizləşmə üzrə əvəzləşdirmə kimi göstərilir.

Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat

Amortizasiya dəyəri ilə göstərilən aktivlər

Qrup ədalətli dəyərle göstərilməyən maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə zərərlərini maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübut olduqda hesablayır. Dəyərsizləşmə zərərləri maliyyə aktivlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılaraq zəmanət və girov hesabına bərpa oluna bilən məbləğlər daxil olmaqla, balans dəyərləri ilə gələcəkdə daxil olması gözlənilən nağd vəsaitlərin cari dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir. Bu cür dəyərsizləşmə zərərləri o zaman bərpa olunur ki, növbəti dövr ərzində dəyərsizləşmə zərərinin məbləği azalır və həmin azalma dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş verən hadisə ilə əlaqəli olur, əvvəlcə hesablanmış dəyərsizləşmə zərəri ilə bağlı ehtiyat hesaba düzəliş edilir.

İlkin dəyər ilə uçota alınan maliyyə aktivləri üçün dəyərsizləşmə zərəri maliyyə aktivinin balans dəyəri ilə oxşar maliyyə aktivlərinin bazardakı cari rentabellik tarifləri əsasında diskontlaşdırılan gələcəkdə daxil olması gözlənilən nağd pul vəsaitlərinin ilkin dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülür. Bu cür dəyərsizləşmə zərərləri bərpa edilmir.

Satıla bilən maliyyə aktivləri

Satıla bilən aktivlər dəyərsizləşsə, həmin aktivlərin dəyəri (əsas ödəniş və amortizasiya çıxılmaqla) ilə ədalətli dəyəri arasındakı fərqləndirilmiş konsolidə edilmiş məbləğdən əvvəllər konsolidə edilmiş maliyyə hesabatında tanınan hər hansı dəyərsizləşmə zərərlərini çıxmaqla kapitaldan konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatına köçürülür. Satıla bilən kimi təsnifləşdirilmiş kapital alətləri ilə bağlı dəyərsizləşmə zərərlərinin bərpası konsolidə edilmiş mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmır. Əgər alətin ədalətli dəyərində artım konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında tanınmış dəyərsizləşmə zərərinədən sonra baş verən hadisə ilə obyektiv şəkildə bağlı olarsa, borc alətləri üzrə dəyərsizləşmə zərərlərinin bərpası konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatı vasitəsilə bərpa olunur.

Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatların müəyyən edilməsi riskə məruz qalan aktivlərin təhlilinə əsaslanır və rəhbərliyin fikrincə yaranmış itkiləri bərpa etmək üçün kifayət edəcək məbləği əks etdirir. Ehtiyatlar ayrı-ayrılıqda mühüm əhəmiyyət kəsb edən maliyyə aktivləri üçün risk aktivlərinin fərdi şəkildə qiymətləndirilməsi və ayrı-ayrılıqda mühüm əhəmiyyət kəsb etməyən maliyyə aktivləri üçün fərdi və ya birgə qiymətləndirmənin nəticəsində yaradılır.

Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatdakı dəyişiklik mənfəət və zərər haqqında hesabatda göstərilir, ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatın cəmi isə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında göstərilmiş aktivlərin sayını əldə etmək üçün çıxılır. Ehtimal olunan zərər üzrə itkinin baş verməsi haqda sübutun obyektivliyini müəyyənləşdirərkən Qrupun nəzərdən keçirdiyi faktorlara debitorların və ya emitentlərin likvidliyi, ödəniş etmə qabiliyyəti, biznes və maliyyə riskləri, oxşar aktivlərlə bağlı ödənişlərin gecikdirilməsi dərəcəsi, milli və yerli iqtisadi meyllər və şəraitlər, girovun və zəmanətlərin ədalətli dəyəri daxildir. Bu və digər faktlar ayrı-ayrılıqda və ya birlikdə maliyyə aktivlərində və ya maliyyə aktivləri qrupunda ehtimal olunan zərərin baş verməsi haqqında obyektiv sübutu əks etdirə bilər.

Nəzərə almaq lazımdır ki, zərərlərin qiymətləndirilməsi rəhbərliyin mühakimələrinə əsaslanır. Müəyyən dövrlərdə Qrupun üzvləşdiyi itkilər dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlara nisbətən daha çox ola bilər ki, bu zaman dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatın riskə məruz qalan aktivlər üzrə yaranan itkiləri əhatə edə bilib bilməməsi rəhbərliyin mühakiməsindən asılıdır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyə malik olduqda, və öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi cəhətdən faydalı ehtiyatların azalması ehtimalı yarandıqda və öhdəlik düzgün qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Satıla bilən investisiyalar

Satıla bilən investisiyalar qeyri-müəyyən müddətə saxlanması nəzərdə tutulan borc və kapital investisiyalarından ibarətdir. Bu qiymətli kağızlar ilk olaraq ədalətli dəyərle qeyd olunur. Daha sonra bu qiymətli kağızlar satılana qədər yenidən qiymətləndirilməklə ədalətli dəyərle birbaşa kapitalda göstərilir. Satıldıqdan sonra isə əvvəlcə kapitalda tanınmış gəlir/xərc birbaşa konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında tanınan dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlar, xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlirlər və ya zərərlər və effektiv faiz metodunu istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri istisna olmaqla, konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında yenidən qeyd alınır. Qrup satıla bilən investisiyaların ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün rəsmi bazar məzənnələrindən istifadə edir. Əgər belə məzənnələr yoxdursa, rəhbərlik müvafiq qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Qiymətləndirmə metodlarına müstəqil və məlumatlı tərəflər arasında ən son qısamüddətli kommersiya əməliyyatları, qiymətləndirilən alətlə əhəmiyyətli dərəcədə eyni olan digər alətin hazırkı ədalətli dəyərinə istinad, diskontlaşdırılmış nağd pul vəsaitlərinin təhlili üsulları daxildir. Əgər aləti qiymətləndirmək üçün bazar iştirakçıları tərəfindən istifadə olunan ümumi qiymətləndirmə üsulu mövcuddursa və həmin üsul faktiki bazar əməliyyatlarından əldə olunan qiymətlə bağlı etibarlı hesablamaları nümayiş etdirə bilərsə, Qrup həmin üsuldən istifadə edir. Alınmış dividendlər konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında dividend üzrə gəlir kimi daxil edilir.

Bazarlarda satışı təşkil olunmayan borc və səhm qiymətli kağızları dəyersizləşmə zərərləri çıxılmaqla, əgər varsa, ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirmək mümkün olmadıqda, müvafiq olaraq ilkin dəyərle göstərilir.

Bu cür qiymətli kağızların dəyersizləşməsinə dair obyektiv sübut olduqda, əvvəllər kapitalda tanınmış yığılan zərər kapitaldan çıxarılır və dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır. Dəyersizləşmədən sonra baş verən hadisələrlə obyektiv əlaqəsi olan borc alətləri üzrə bu cür dəyersizləşmə zərərlərinin bərpası dövr üzrə konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında tanınır. Kapital alətləri üzrə bu cür dəyersizləşmə zərərlərinin bərpası konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatında tanınmır.

İnvestisiya əmlakı

İnvestisiya əmlakı icarə haqqı əldə etmək və ya kapital dəyərini artırmaq, yaxud hər ikisi üçün saxlanılan və Qrupa daxil olan şirkətlər tərəfindən zəbt olunmayan və ya satış üçün nəzərdə tutulmayan torpaq və ya binalardan ibarət olur. Əməliyyat məqsədli icarə üçün saxlanılan əmlak yalnız o zaman investisiya əmlakı kimi təsnif olunur ki, o, investisiya əmlakının tərifinə uyğun olsun.

İnvestisiya əmlakı ədalətli dəyərle uçota alınır. Onun ədalətli dəyəri, zəruri olduqda əmlakın xüsusiyyətində. Yerində və ya şəraitində hər hansı fərqlər uyğunlaşdırıldıqdan sonra cari bazar qiymətləri əsasında müəyyən olunur. Belə məlumat mövcud olmadıqda Qrup nağd pul vəsaiti hərəkətlərinin diskontlaşdırılmış proqnozları kimi alternativ qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. İnvestisiya əmlakının ədalətli dəyərində baş verən dəyişikliklər mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks olunur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və amortizasiya və tanınmış hər hansı dəyersizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə (yenidən qiymətləndirmə məbləğləri ilə göstərilən binalar istisna olmaqla) tanınır. Başa çatdırılmamış və istismara buraxılmamış aktivlər üzrə köhnəlmə aktivlərin istifadəyə hazır olduğu tarixdən hesablanır.

Köhnəlmə əmlakın, avadanlığın və qeyri-maddi aktivlərinin balans dəyərlərindən çıxılır və onların faydalı istismar müddətləri üzrə silinir. Amortizasiya aşağıdakı illik faiz dərəcələrini istifadə etməklə bərabər hissələrlə köhnəlmə metodu əsasında hesablanır.

Binalar	3.3%
Mebel və avadanlıq	25%
Kompüterlər	25%
Nəqliyyat vasitələri	15%
Digər avadanlıq	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərlərinin onların bərpa dəyərlərindən artıq dəyərlə uçota alınıb-alınmadığını qiymətləndirmək üçün onlar hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Balans dəyəri bərpa dəyərindən artıq olduğu halda, aktivlərin dəyəri bərpa dəyəri səviyyəsində silinir. Dəyersizləşmə zərəri müvafiq dövrdə qeydə alınır və əməliyyat xərclərinə daxil edilir. Dəyersizləşmə zərəri qeydə alındıqdan sonra əsas vəsaitlərin köhnəlmə xərcləri, ondan qalıq dəyərini çıxmaqla (əgər varsa), aktivlərin düzəliş olunmuş balans dəyərini sistemli şəkildə qalan iqtisadi faydalı dövrünə bölmək məqsədilə gələcək dövrlərə uyğunlaşdırılır.

Xidmətlərin göstərilməsi ilə bağlı və ya inzibati məqsədlər üçün saxlanılan torpaq sahələri və binalar konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında yenidən qiymətləndirmə tarixində onların ədalətli dəyərini əks etdirən yenidən qiymətləndirmə dəyərindən yığılmış hər hansı köhnəlmə və dəyersizləşmə zərərləri çıxılmaqla göstərilir və peşəkar qiymətləndiricilər tərəfindən bazar göstəriciləri əsasında aparılan qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir. Yenidən qiymətləndirmələr dövrü olaraq aparılır ki, bu zaman balans dəyəri hesabat tarixində ədalətli dəyəri istifadə etməklə müəyyənləşdirilmiş balans dəyərindən əsaslı surətdə fərqlənir.

Əmlakın bazar dəyəri aşağıdakı 3 metodu istifadə etməklə qiymətləndirilir:

- Oxşar daşınmaz əmlakın bazarda satış qiymətləri üzrə təhlillər aparmaqla müqayisəli satış metodu;
- Əmlakın yaratdığı gəlirlə və onun bazar dəyəri arasındakı birbaşa əlaqəni nəzərdə tutan gəlirə əsaslanmış metod;
- Hər hansı köhnəlmə xərcləri çıxılmaqla əmlakın dəyərinin bərpa dəyərinə bərabər olmasını nəzərə tutan maya dəyəri ilə uçot metodu.

Bu cür binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan hər hansı yenidən qiymətləndirmə artımı əsas vəsaitlərin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının kreditinə yazılır lakin, əvvəllər xərc kimi tanınmış eyni aktiv üzrə yenidən qiymətləndirmə azalmasının bərpa edildiyi hal istisna təşkil edir, bu halda artım əvvəllər hesablanmış azalma həcmində mənfəət və zərər haqqında hesabatın kreditinə yazılır. Belə binaların yenidən qiymətləndirilməsi nəticəsində balans hesabatında yaranan azalma qalıqdan, əgər varsa, artıq olduğu həcmdə xərc kimi tutulur və həmin aktivin əvvəlki yenidən qiymətləndirməsi ilə bağlı əmlakların yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında saxlanılır.

Yenidən qiymətləndirilən binalar üzrə köhnəlmə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda daxil edilir. Yenidən qiymətləndirilən əmlakın daha sonra satışı və ya istismardan çıxması zamanı əmlakın yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında qalan müvafiq yenidən qiymətləndirmə qalığı birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına köçürülür.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmini əks etdirir. Cari dövr üçün mənfəət vergisi xərcləri il ərzində əldə olunmuş vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında müəyyən edilir. Vergiyə cəlb olunan mənfəət mənfəət və zərər haqqında hesabatda göstərilən xalis mənfəətdən fərqlənir, çünki vergiyə cəlb olunan mənfəətə digər illərdə vergiyə cəlb olunan və ya tutulan gəlir və xərc maddələri daxil deyil, bundan əlavə o, heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan və vergi tutulmayan maddələri özündə birləşdirmir. Qrupun cari vergi xərcləri hesabat dövründə qüvvəyə minən vergi dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergilər balans hesabatının öhdəlik metodunu istifadə etməklə hesabat olunur və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanması istifadə olunan müvafiq vergi bazaları arasında yaranan fərqlər üzrə mənfəət vergisi aktivlərini və öhdəlikləri əks etdirir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri adətən bütün vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə istifadə edilən tutulmalı müvəqqəti fərqlərə qarşı yaranması ehtimal edilən vergiyə cəlb olunan mənfəətin həcmində tanınır. Əgər müvəqqəti fərq qudvildən və ya vergiyə cəlb olunan mənfəətə və maliyyə mənfəətinə təsir etməyən əməliyyatlar üzrə digər aktiv və öhdəliklərin (müəssisənin birləşməsindən başqa) ilkin tanınmasından yaranırsa, bu cür aktivlər və öhdəliklər tanınmır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri filiallara və əlaqəli müəssisələrə investisiyalardan yaranan vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün və birgə müəssisələrdə paylar üçün tanınır. Burada Bankın müvəqqəti fərqləri bərpa edə bildiyi və müvəqqəti fərqin yaxın gələcəkdə bərpa edilməsi ehtimalının olmadığı hallar istisnadır. Bu cür investisiyalar və paylarla əlaqəli tutulan müvəqqəti fərqlərdən yaranan təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız vergiyə cəlb olunan mənfəətin müvəqqəti fərqlər üzrə mənfəətə qarşı əvəzləşdirilməsi mümkün olan və yaxın gələcəkdə bərpa edilməsi gözlənilən həcmdə tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və aktivlərin bütün hissəsini və ya müəyyən hissəsini bərpa etməsi üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilməyən həcmdə azaldılır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri aşağıdakı hallarda əvəzləşdirilir və balans hesabatında əks olunur:

- Qrup cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəliklərinə qarşı əvəzləşdirmək hüququna malik olduqda; və
- Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni təşkilatdan tutulan mənfəət vergisinə aid olduqda.

Təxirə salınmış vergi öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparıldığı və ya aktivlərin realizə olunduğu dövrdə tətbiq edilməsi gözlənilən vergi dərəcələri ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi mənfəət və zərər haqqında hesabatda xərc maddəsi kimi göstərilir və ya hesabatın kredit balansına yazılır, lakin təxirə salınmış verginin birbaşa kapitala və hesabatın kredit balansına yazıldığı hallar istisna təşkil edir, belə ki, bu halda təxirə salınmış vergi səhmdar kapitalı ilə bağlı olur.

Banklara ödənilməli vəsaitlər və müştəri hesabları

Banklara ödənilməli vəsaitlər və müştəri hesabları ilk olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Daha sonra ödənilməli məbləğlər amortizasiya dəyəri ilə göstərilir və balans dəyəri ilə geri alınma dəyəri arasındakı hər hansı fərq mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda effektiv faiz metodunu istifadə etməklə borcların yarandığı dövr üzrə tanınır.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Hesablaşma üzrə hər hansı pul vəsaitləri məxaricinin yaranma ehtimalı olmayanadək şərti öhdəliklər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınmır lakin açıqlanır. Şərti aktivlər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınmır lakin iqtisadi mənfəətin əldə olunması ehtimalı olduqda açıqlanır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Verilmiş maliyyə zəmanəti müqavilələri

Qrup tərəfindən verilən maliyyə zəmanəti müqavilələri zərər çəkənin zərərlerini bərpa etmək üçün edilən xüsusi ödənişlərdən ibarət kredit sığortasıdır. Bu ödənişlər müəyyən edilmiş borcalanın borc aləti üzrə ilkin və ya düzəliş edilmiş şərtləri üzrə ödəniş etmək imkanına malik olmadığından aparılır. Verilmiş bu cür maliyyə zəmanəti müqavilələri ilk olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Daha sonra isə onlar iki məbləğ (a) ehtiyat kimi tanınmış məbləğ və (b) ilk olaraq tanınmış məbləğ arasında ən yüksək həddən, müvafiq olduqda, verilmiş maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə əldə olunan ilk sığorta gəlirinin ümumi amortizasiyasını çıxmaqla qiymətləndirilir.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı maya dəyəri ilə tanınır.

Adi səhmlər üzrə dividendlər kapitalda elan olunduqları dövrdə azalma kimi tanınır. Hesabat tarixindən sonra elan olunan dividendlər "Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr" haqqında 10 sayılı Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartına (BMUS) uyğun olaraq balans hesabatından sonrakı hadisə kimi tanınır və müvafiq qaydada açıqlanır.

Pensiya və digər müavinətlər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, Qrup işçilərin əmək haqlarından pensiya haqlarını tutur və onları dövlət pensiya fonduna köçürür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının qazanıldığı dövrdə çıxılır. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət pensiya fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Qrup, işə gətirən tərəfindən cari məcmu əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış cari ödənişlərin həyata keçirilməsini tələb edən Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya sistemindən başqa hər hansı pensiya sistemine malik deyildir. Bundan başqa, Qrupda əmək fəaliyyətinin başa çatması ilə bağlı hesablanması tələb olunan müavinətlər və ya ödənilməli digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəliri və xərci hesablama metodu ilə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin (və ya maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya dəyərinin hesablanması və müvafiq dövr üzrə faiz gəlirinin və faiz xərclərinin bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi hesablanmış gələcək nağd pul ödənişlərini və ya daxil olan vəsaitləri maliyyə alətinin gözlənilən faydalı istismar müddəti üzrə və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddətdə maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin xalis balans dəyərinə dəqiq diskontlaşdırılan dərəcədir.

Dəyersizləşmə zərəri nəticəsində maliyyə aktivi və ya oxşar maliyyə alətləri qrupu (qismən silindikdə) silindikdə, faiz gəliri dəyersizləşmə zərərinə müəyyən etmək məqsədilə gələcək nağd pul vəsaitlərini diskontlaşdırmaq üçün istifadə olunan faiz dərəcəsi əsasında tanınır.

Ədalətli dəyərlə göstərilən aktivlər üzrə qazanılan faizlər faiz gəliri hissəsində təsnifləşdirilir.

Kreditin ayrılması haqları aidiyyəti birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi qeydə alınır. Kredit öhdəliyinin xüsusi borc müqaviləsi ilə nəticələnməsi mümkün olduğu hallarda, kredit öhdəliyi üzrə haqlar aidiyyəti birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və yekun kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin xüsusi borc müqaviləsi ilə nəticələnməsi mümkün olmadığı hallarda, kredit öhdəliyi üzrə haqlar kredit öhdəliyinin qalan müddəti üzrə mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınır. Kredit müqaviləsinin müddəti kredit alınmamış qurtardıqda, kredit öhdəliyi üzrə haqlar mənfəət və zərər hesabatında müddətin bitməsi üzrə tanınır. Kredit xidməti haqları xidmətlər yerinə yetirildikdə gəlir kimi tanınır. Bütün digər komissiyalar xidmətlər göstərilən zaman tanınır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyuta ilə ifadə olunan müəyyən edilmiş pul aktiv və öhdəlikləri hesabat tarixindəki alqı-satqı məzənnəsinə uyğun şəkildə Azərbaycan Manatına konvertasiya edilir. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatın yerinə yetirildiyi günə qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə hesablanır. Bu əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərər xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir kimi qeyd edilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Qrup ilin sonuna konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

31 dekabr 2017		31 dekabr 2016	
1 ABS Dolları	= 1.7001 manat	1 ABS Dolları	= 1.7707 manat
1 AVRO	= 2.0307 manat	1 AVRO	= 1.8644 manat
1 Britaniya Funt	= 2.2881 manat	1 Britaniya Funt	= 2.1745 manat
Sterlinqi		Sterlinqi	
1 Rus Rublu	= 0.0295 manat	1 Rus Rublu	= 0.0293 manat

Seqment hesabatı

Seqment digər seqmentlərdə mövcudlardan başqa risk və mükafatlara məruz qalan, həm məhsulların və ya xidmətlərin (biznes seqmenti) təmin edilməsi, həm də xüsusi iqtisadi mühitdə (coğrafi seqment) məhsulların və ya xidmətlərin təmin edilməsi ilə bağlı olan Bankın fərqli komponentdir. Gəlirinin əksəriyyətini kənar müştərilərə satırdan əldə edən seqmentlər və bütün seqmentlə üzrə gəlir payı 10% və ya artıq olan seqmentlər ayrıca hesabat olunur. Bütün əməliyyatlar Azərbaycanda aparıldığından Qrupun hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında heç bir coğrafi seqment ayrıca hesabat olunmamışdır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Qrup qeydə alınmış məbləğləri təmin etmək üçün hüquqi qüvvəyə malik olduqda və ya Qrup eyni zamanda aktivlərini maddi vəsaitə çevirmək və ya öhdəliklərini yerinə yetirmək, yaxud da hər ikisi üzrə xalis əsasda hesablaşma aparmaq niyyətində olduqda maliyyə aktivləri və öhdəlikləri tutuşdurulur və konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında xalis məbləğlə qeyd olunur. Silinməsinə icazə verilməyən maliyyə aktivinin köçürülməsini uçota alarkən Qrup köçürülmüş aktivi və ya əlaqəli öhdəliyi əvəzləşdirir.

Yeni və ya yenidən baxılmış standartlar və şərtlərin qəbul olunması

1 yanvar 2017-ci il tarixindən etibarən müəyyən standartlar və şərtlər Qrup üçün qüvvəyə minmişdir.

Məlumatların açıqlanması – BMS 7-yə dəyişikliklər (29 yanvar 2016-cı ildə dərc olunub və 1 yanvar 2017-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 7 maliyyə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklərdəki hərəkətlərin üzvləşdirilməsi ilə bağlı məlumatın açıqlanmasını tələb edir.

Reallaşdırılmamış zərərər üzrə təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması – BMS 12-yə dəyişikliklər (19 yanvar 2016-cı ildə dərc olunub və 1 yanvar 2017-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu standartda edilmiş dəyişikliklər borc alətləri ilə bağlı reallaşdırılmamış zərərər üzrə təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması tələblərinə aydınlıq gətirir. Müəssisə borc alətləri ilə bağlı pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılması nəticəsində yaranan reallaşdırılmamış zərərər üzrə təxirə salınmış vergi aktivlərini bazar faiz dərəcələri ilə tanınmalıdır, hətta həmin borc alətinin ödəniş tarixində saxlanılması və vergilərin əsas borcların qaytarılmasından sonra ödənilməsi təxmin edilərsə. Təxirə salınmış vergi aktivi ilə bağlı iqtisadi səmərə həmin gəlirlər üzrə vergi ödəmədən borc alətinin sahibinin gələcəkdə mənfəət əldə etməsi (diskontlaşdırmanın təsirini nəzərə almaqla) imkanından yararlanır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

2014-2016-cı illərdə dərc edilmiş BMHS-lərin illik təkmilləşdirilməsinə daxil olan BMHS 12-yə dəyişikliklər (8 dekabr 2016-cı ildə dərc olunub və 1 yanvar 2017-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMHS 12 "Digər müəssisələrdə iştirak paylarının açıqlanması" standartında göstərilir ki, müəssisə törəmə, asılı və ya birgə müəssisələrdə satış üçün nəzərdə tutulan aktivlər kimi təsnifləşdirilən (və ya silinmə qrupuna daxil edilən) iştirak payları haqqında qısa maliyyə məlumatını təqdim etməməlidir. Bu dəyişikliklər MHBS 5-nin belə müəssisələr üçün məlumatların açıqlanması tələbi ilə bağlı yeganə istisna hal olduğunu izah edir.

1 yanvar 2017-ci il tarixindən etibarən qüvvəyə minən yuxarıda göstərilən yeni və ya düzəliş edilmiş standartlar və onlara dair şərhlər Qrupun mühasibat uçotu siyasətinə, maliyyə vəziyyətinə və ya fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

Yeni mühasibat qaydaları

Bəzi yeni standart və şərhlər dərc olunmuşdur ki, onlar da 1 yanvar 2018-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan mühasibat dövrlərində və ya sonrakı dövrlərdə qüvvəyə minəcək və Qrupa şamil olunacaq, lakin bu tarixlərdən əvvəl Qrup tərəfindən mənimsənilməyəcək.

9 sayılı BMHS Maliyyə Alətləri: Təsnifləşdirmə və Qiymətləndirmə (iyul 2014-cü ildə yenidən işlənmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün erkən tətbiqinə icazə verilərək qüvvəyə minir.) İyul, 2014-cü ildə BMSŞ, maliyyə alətləri layihəsinin bütün mərhələlərini özündə əks etdirən və ələcə Tanınmasını və Qiymətləndirilməsini və 9 sayılı MHBS bütün əvvəlki versiyasını, yeni Maliyyə Alətlərini əvəz edən 9 sayılı BMHS, Maliyyə Alətlərinin yekun versiyasını nəşr etdirmişdir. Yeni standartın əsas xüsusiyyətləri aşağıdakılardır:

- Maliyyə aktivləri üç qiymətləndirmə kateqoriyası üzrə təsnifləşdirilir: ardıcıl amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülənlər, digər kompleks gəlir hesabına ədalətli dəyerdə qiymətləndirilənlər və mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyerdə ölçülənlər.
- Borc alətlərinin təsnifatı maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün müəssisənin biznes modeli ilə idarə olunur və müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti təkəcə əsas məbləğin və faizin ödənişlərini əks etdirir. Əgər borc aləti toplamaq üçün keçirilsə, o zaman təkəcə əsas məbləğin və faizin ödənişlərinin tələblərinə də cavab verə biləcək amortizasiya olunmuş maya dəyərində keçirilə bilər. Müəssisə həm aktivlərin pul vəsaitlərinin hərəkətini cəmləşdirir, həm də aktivləri satırsa, portfelində keçirilən təkəcə əsas məbləğin və faizin ödənişlərini tələblərinə cavab verən borc alətləri digər kompleks gəlir hesabına ədalətli dəyerdə qiymətləndirmələr kimi təsnif edilə bilər. təkəcə əsas məbləğin və faizin ödənişləri pul vəsaitlərinin hərəkətini ehtiva etməyən maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyerdə (məsələn, derivativlər) ölçülməlidir. Elementli derivativlər artıq maliyyə aktivlərindən ayrılmır, lakin təkəcə əsas məbləğin və faizin ödənişlərinin vəziyyətinin qiymətləndirilməsinə daxil ediləcəkdir.
- Kapital alətlərindəki investisiyalar daima ədalətli dəyərle ölçülür. Buna baxmayaraq, rəhbərlik nəzərdə tutulmuş satış üçün nəzərdə tutulmayan aləti digər kompleks gəlirdə ədalətli dəyerdə dəyişikliklər təqdim etmək üçün yekun seçimi edə bilər. Kapital aləti ticarət üçün keçirilsə, ədalətli dəyerdə dəyişikliklər mənfəət və zərər hesabatında təqdim olunur.
- Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsi üçün 39 sayılı BMUS tələblərin əksəriyyəti 9 sayılı BMHS irəlində dəyişməz olaraq keçirilmişdir. Əsas dəyişiklik odur ki, digər məcmu gəlirləri mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle təyin edilmiş maliyyə öhdəliklərinin kredit riskində dəyişikliklərin təsirlərinə təqdim etmək üçün müəssisədən tələb olunacaqdır.
- 9 sayılı BMHS dəyərdən düşmə üzrə zərərlərin tanınması üçün yeni model-Gözlənilən Kredit Zərərləri (GKZ) modelini təqdim edir. İlkin tanınmasından bəri maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyətində dəyişikliyə əsaslanan "üç mərhələ" yanaşması mövcuddur. Təcrübədə, yeni qaydalar müəssisələr kredit maneələri olmayan (və ya ömürlük GKZ debitor borcları üçün) maliyyə aktivlərinin ilkin tanınması üzrə 12 aya GKZ bərabər təcili zərərlərin uçota alınması deməkdir. Kredit riskində əhəmiyyətli artım olduqda dəyərdən düşmə 12-aylıq GKZ-dan daha çox ömürlük GKZ ilə ölçülür. Modelə icarə və debitor borcları üçün operativ sadələşdirmələr daxildir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

- Hedcinq (riskdən qorunma) uçotunun tələblərində risklərin daha asan idarə edilməsində mühasibat uçotunu bərabərləşdirmək üçün dəyişikliklər edilmişdir. Standart 9 sayılı MHBS-nin riskdən qorunma uçotu tələblərinin tətbiqi və makro Hedcinq (riskdən qorunmaq) üçün standartın hazırkı uçota aid etmədiyi 39 sayılı BMUS-nin bütün riskdən qorunmasına tətbiq edilməsi arasındakı mühasibat uçotu siyasəti seçimi olan müəssisələri təmin edir.

9 sayılı BMHS nin qəbul olunmasının qrupun maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsinə təsiri olacaqdır, lakin qrupun maliyyə öhdəliklərinin təsnifatına və ölçülməsinə təsiri gözlənilmir.

BMHS 15 Müştərilər ilə müqavilələrdən yaranan gəlir (28 may 2014-cü il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yeni standartın təqdim etdiyi əsas prinsipə görə gəlir mal və xidmətlər müştəriyə ötürüldüyü zaman əməliyyat qiyməti ilə tanınmalıdır. Birlikdə satılan mal və xidmətlərdən yaranan gəlir hər bir mal və ya xidmət üzrə ayrıca tanınmalı, təklif edilən endirim və güzəştlər müvafiq olaraq həmin mal və xidmətlər üzrə bölüşdürülməlidir. Ödəniş hər hansı səbəbə görə dəyişərsə və bu zaman məbləğin dəyişmə riski əhəmiyyətli olmazsa, məbləğin minimal hissəsi tanınmalıdır. Müştərilər ilə müqavilələrin təmin edilməsi ilə bağlı xərclər kapitallaşdırılmalı və müqavilədən faydaların əldə edildiyi müddət ərzində amortizasiya edilməlidir.

İcarə 16 sayılı BMHS-ı: (Bu Standart 2016 Yanvar ayında hazırlanıb və 01 yanvar 2019-cu il tarixi ilə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir). Cari standartın tətbiq dairəsinə daxil olan bir çox icarələrin, icarəçi tərəfindən maliyyə hesabatlarında təqdim edilməsi maliyyə icarəsinin 17 sayılı BMUS-da uyğun uçot qaydalarına oxşardır. İcarəçi icarəni özünün balans hesabatında "istifadə hüquqlu" aktiv və eyni zamanda onunla əlaqəli öhdəlik kimi tanınmalıdır. Balansda aktiv kimi tanınan məbləğ üzrə icarə müddəti ərzində amortizasiya xərci yaradılır, əlaqəli öhdəlik isə amortizasiya xərcində tanınır. İcarəyə verən subyektlər tərəfindən maliyyə hesabatlarında icarənin təqdim edilməsi isə 17 sayılı BMUS-dakı uçot qaydaları ilə eynidir.

İnvestor və ona bağlı Müəssisəsi və ya Birgə Müəssisələr arasında Satış və ya Aktivlərin ötürülməsi-10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS olunan düzəlişlər (2014-cü ilin sentyabr ayında dərc edildikdən sonra 15 dekabr 2015-ci il tarixində son dəyişikliklər edilmişdir; effektiv tarix müəyyənləşdirilməyib). Düzəlişlər asılı və ya birgə müəssisənin payına düşən törəmə müəssisənin nəzarətinin itirilməsi ilə məşğul olan MHBS 10 və BMUS 28 tələbləri arasındakı tanınan uyğunsuzluğa ünvanlanır. Düzəlişlər aydınlaşdırır ki, sərmayəçi investor və birgə ya ortağ müəssisəsi arasında BMHS 3 müəyyən edildiyi kimi biznes təşkil edən aktivlərin satışı və ya qoyuluşu üzrə tam mənfəət və ya zərəri tanıyır. Mənfəət və ya zərər keçmiş törəmə müəssisədəki investisiyanın ədalətli dəyərlə bölüşdürülməmiş yenidən ölçülmə nəticəsindən aslı olaraq həmin keçmiş törəmə müəssisədəki yalnız əlaqəli olmayan investorların maraqları ölçüsündə tanınır.

Müştərilər ilə müqavilələrdən yaranan gəlir, BMHS 15-ə dəyişikliklər (12 aprel 2016-cı il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu düzəlişlər standartın əsas prinsiplərini dəyişdirmir və onların tətbiq olunma qaydasını izah edir. Düzəlişlər müqavilədə öhdəliyin icrasının müəyyən edilməsi (mal və ya xidmətlərin alıcıya ötürülməsi vadi); şirkətin prinsipal (mal və xidmətlərin təchizatçısı) və ya agent (techiz olunacaq mal və ya xidmətlərin təşkil olunmasına görə cavabdeh) olub-olmamasının müəyyən edilməsi, eləcə də lisenziyanın verilməsindən əldə edilən gəlirin müəyyən vaxtda və ya dövr ərzində tanınmasının müəyyən edilməsinə aydınlıq gətirir. Bundan başqa, düzəlişlərə tələblərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı iki əlavə azadolma daxildir. Bu, yeni standartı ilk dəfə tətbiq edən şirkətə xərcləri və uçotun mürəkkəblilik səviyyəsini azaltmağa imkanı verir.

Səhm əsasında ödənişlər, BMHS 2-yə dəyişikliklər (20 iyun 2016-cı il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər onu nəzərdə tutur ki, qeyri-bazar fəaliyyəti ilə səhm əldə etmənin şərtləri, nağd hesablaşan pay əsaslı ödəniş əməliyyatlarının kapitalla hesablaşan mükafatlar kimi ölçülməsinə təsir edəcəkdir. Bu dəyişikliklər, həmçinin əməliyyatın təsnifləşdirilməsini, xalis yerləşdirmə xüsusiyyəti müəssisədə əks olunan tərəfin kapital alətlərin müəyyən hissəsini saxlamaqla səhm əldə etmə öhdəliyini yerinə yetirmək əvəzinə qarşı tərəfə verməklə (və ya səhmi əldə etmək müddətilə ötürülməklə) əvəzində isə qarşı tərəfin vergi öhdəliyi səhm əsasında ödənişlə əlaqəli olmasını aydınlaşdırır. Belə məsələlər bütünlüklə kapitalla hesablaşan səhmlər kimi təsnif ediləcəkdir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Son olaraq, düzəlişlər həmçinin naəhd hesablaşan pay əsaslı ödənişlərin uçotunu aydınlaşdırır ki, buda kapitalla hesablaşan səhm kimi düzəlişə qəbul olunur, (a) naəhd hesablaşan ödənişin modifikasiya nəticəsində kapital alətinin ədalətli dəyərle qeyd olunan tarixinə istinad etməklə ölçülür; (b) öhdəlik, modifikasiya olunan kimi uçotda tanınmaqdan kənarlaşdırılır; (c) kapitalla hesablaşan səhm əsaslı ödəniş modifikasiya tarixinə kimi göstərilən xidmətlər ölçüsündə tanınır və (d) öhdəliyin modifikasiya tarixinə olan cari dəyərini və kapitalda həmin tarixə tanınan məbləğ arasındakı fərq mənəfət və ya zərər kimi dərhal tanınır.

Sığorta müqavilələri - BMHS 4-ə dəyişikliklər (12 sentyabr 2016-cı il tarixində dərc edilmişdir və dərc olunub və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu düzəliş iki metodu təqdim edir: (1) müvəqqəti azadolma metodu və (2) birgə tətbiq yanaşması metodunu. Sığorta müəssisələrinə BMHS 9-un sığorta müqavilələri üzrə yeni standartının dərc edilməmişdən qabaq tətbiqindən yaranan dəyişikliyi mənəfət və ya zərər kimi yox digər məcmu gəlir kimi tanımağına seçim verilir. Əlavə olaraq, fəaliyyətləri əsasən sığorta ilə bağlı olan müəssisələrə MHBS 9-un müvəqqəti olaraq 2021-ci ilə qədər tətbiq etməməs üçün seçim verilir.

İnvestisiya mülkiyyətinə köçürmələr, BMS 40-a dəyişikliklər (8 dekabr 2016-cı il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2018-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər investisiya mülkiyyətinin inşaat prosesində olan mülkiyyətinə/mülkiyyətindən köçürülmələrinin tələblərini aydınlaşdırır. Bundan əvvəl BMU-40-da inşaat prosesində olan əmlakın investisiya mülkiyyətinə/mülkiyyətindən köçürülmələr haqqında heç bir xüsusi təlimat yox idi. Dəyişikliklər onu da qeyd edir ki, əmlakın istifadəsində dəyişiklik olduğuna dair sübut olduğunda, əvəllər inventar kimi təsnifləşdirilən inşaat prosesində və ya düzəldilməkdə olan əmlakı, investisiya əmlakına köçürülməsini qadağan etmək barədə heç bir təşəbbüs olmamışdır. BMU 40-ə dəyişiklik edildi ki, BMU 40-da investisiya mülkiyyətinə/mülkiyyətindən köçürülmələrin prinsipləri qüvvəyə minsin və BMU 40-da da investisiya mülkiyyətinə/mülkiyyətindən köçürülmələrə belə bir dəyişikliklər yalnız mülkiyyətin istifadəsində dəyişiklik olarsa tətbiq olunsun və istifadəsində belə bir dəyişikliyin investisiya mülkiyyətində dəyişikliyə uyğun olub olmaması dəyərləndirilməklə aparılsın. İstifadəsində belə bir dəyişiklik isə sübutla təmin edilməlidir.

Sığorta müqavilələri - BMHS 17 (18 may 2017-ci il tarixində dərc edilmişdir və 1 yanvar 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMHS 17, cari təcrübədən istifadə etməklə sığorta müqavilələrini uçotunu aparmağa icazə verən BMHS 4-ü əvəz edir. Nəticədə, investidlərə oxşar sığorta şirkətlərin maliyyə vəziyyətini müqayisə etmək və qarşılaşdırmaq çətin olurdu. BMHS 17 sığortaçının əlində olan təkrar sığorta müqavilələri daxil olmaqla sığorta müqavilələrinin bütün növlərini nəzərə alan vahid prinsip əsaslı bir standartdır. Bu standart aşağıdakı qruplar üzrə sığorta müqavilələrinin ölçülməsi və tanınmasını tələb edir. (1) Bazarda olan naəhd pulun ödənməsi, müşahidə olunan bazar məlumatlarındakı dəyərin öhdəlik olması halında üstünə əlavə etməklə, aktiv olması halında isə çıxılmasına ardıcıl olaraq mövcud məlumatları özündə birləşdirən, naəhd pulun hərəkətinin (naəhd pulun ödənməsi) risklə müəyyən olunan indiki dəyəri (2) Qrup üzrə sığorta müqavilələrindən (müqavilə xidməti üzrə marja) qazanılmamış mənəfətin məbləğini əks etdirən məbləğ. Sığortaçılar qrup üzrə sığorta müqavilələrindən olan mənəfəti sığorta təminatının müddətinə uyğun tanıyaçaqlar və bununla onlar riskdən azad olmuş olacaqlar. Əgər qrup üzrə müqavilələr zərərli və ya zərərli olarsa müəssisə zərəri dərhal tanınmalıdır.

Yuxarıda göstərilmiş yeni standart və şərhlərin Qrupun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir gözlənilmir.

Rəhbərliyin mühüm mühakimələrini tələb edən sahələr və qeyri-müəyyənliyin qiymətləndirməsi mənbələri

Qrupun maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlik tərəfindən hesabat tarixinə aktiv və öhdəliklərin hesabat olunmuş məbləğlərinə və həmin tarixdən bitən il üzrə gəlir və xərclərin hesabat olunmuş məbləğlərinə təsir edən qiymətləndirmələrin və mühakimələrin aparılması tələb olunur. Rəhbərlik öz qiymətləndirmələrini və mühakimələrini davamlı olaraq nəzərdən keçirir. Rəhbərlik öz qiymətləndirmə və mühakimələrində təcrübəsinə və şəraitə müvafiq hesab edilən digər faktorlara əsaslanır. Müxtəlif fərziyyələrdən və ya şəraitlərdən asılı olaraq faktiki nəticələr həmin qiymətləndirmələrdən fərqlənə bilər. Aşağıdakı qiymətləndirmələr və mühakimələr Qrupun maliyyə durumunun təsvir edilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Kreditlərin və debitor vəsaitlərin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat

Qrup dəyərsizləşməni qiymətləndirmək üçün kreditləri və debitor vəsaitləri mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Yaranmış dəyərsizləşmə zərərlərinin Qrupun kredit və debitor vəsaitlər portfelində tanınması üçün Qrup kreditin dəyərsizləşməsi ehtiyatlarını yaradılmışdır. Qrup kreditlərin və debitor vəsaitlərin dəyərsizləşməsi ehtiyatları ilə bağlı mühasibat proqnozlarını aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövrdən-dövrə dəyişməyə çox həssasdırlar belə ki, dəyərsizləşən kreditlər və debitor vəsaitlərlə bağlı gələcək kredit riskinin dərəcələri və potensial zərərlərin qiymətləndirilməsi haqqında fərziyyələri onun son dövr üzrə fəaliyyət təcrübəsinə əsaslanır, və (ii) Qrupun hesablanmış zərərləri ilə faktiki zərərləri arasında hər hansı irəliləyişin fərq (ehtiyatlarda qeyd olunduğu kimi) əlverişli olarsa Qrupun gələcək dövrlər üzrə maliyyə hesabatlarına mühüm təsir edə biləcək ehtiyatlar yaratmağı tələb edə bilər.

Borcalan maliyyə çətinlikləri keçirdiyi halda və oxşar borcalanlarla bağlı bir neçə məlumat mənbəyi olduqda Qrup hər hansı dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini qiymətləndirmək üçün rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir. Eynilə, Qrup keçmiş fəaliyyətinə, keçmiş müştəri bazasına, Qrupa daxil olan borcalanların ödəniş statusunda mənfəi dəyişiklikləri əks etdirən məlumata və qrup daxilindəki aktivlər üzrə əlaqələri nəzərə almaqla milli və ya yerli iqtisadi şəraitə əsaslanan dəyişiklikləri qiymətləndirir. Rəhbərlik kredit riski xüsusiyyətlərinə malik olan aktivlərlə bağlı təcrübəsinə və kreditlər və debitor vəsaitlər qrupuna daxil olan aktivlər üzrə aşkar dəyərsizləşmə sübutuna əsaslanmaqla qiymətləndirmələrdən istifadə edir. Qrup məlumatda öz əksini tapmayan hazırkı şəraitin daxil edilməsi üçün bir qrup kreditlər və ya debitor vəsaitlər üçün məlumatın təkmilləşdirilməsi zamanı rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatlar mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlər əsasında müəyyən edilmişdir. Qrup bu şəraitdə Azərbaycan Respublikasında hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi ehtiyatlarına edəcəyi təsiri əvvəlcədən proqnozlaşdırmır.

Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşmə ehtiyatının balans dəyəri 31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müvafiq olaraq 111,837,455 manat və 105,592,919 manat olmuşdur.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

Satıla bilən kimi təsnifləşdirilən maliyyə alətləri ədalətli dəyərlə göstərilir. Bu cür maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri alətin məcburi və ya likvidasiya satışından başqa, könüllü tərəflər arasında aparılan cari əməliyyat nəticəsində mübadilə edildiyi məbləğdir. Əgər alətin bazar dəyəri açıqlanmışdırsa, onun ədalətli dəyəri bazar qiymətinə əsaslanmaqla hesablanır. Bazarda qiymətləndirmə parametrlərini müşahidə etmək mümkün olmadıqda və ya müşahidə edilən bazar qiymətlərinə istinad etmək mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər hər bir məhsul üçün uyğun olan digər bazar məlumatını və qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrindən əsaslandığımız riyazi metodologiyayı istifadə edən qiymətləndirmə modelini təhlil etməklə əldə olunur. Qiymətləndirmə modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini, habelə bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini (məs, faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri və partnyorların kredit reytingi) nəzərə alır.

Bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini birbaşa müşahidə etmək mümkün olmadıqda, rəhbərlik həmin parametrlərin ən yaxşı qiymətləndirmə metodu ilə bağlı qərar qəbul edəcək ki, alətin bazarda qiymətləndirilməsini düzgün əks etdirə bilsin. Bu mühakimələri yerinə yetirərkən, müxtəlif vasitələrdən o cümlədən, müşahidə edilən məlumatın etibarlılığından, tarixi məlumatdan və ekstrapolyasiya vasitələrindən istifadə olunur. Alət bazarda müşahidə olunan məlumatla müqayisə edilməklə təsdiq olunduqda ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi üçün ən yaxşı sübut əməliyyat qiyməti olur. Qiymətləndirmə mexanizminə əsaslanmaqla əməliyyat qiyməti ilə dəyər arasındakı hər hansı fərq mənfəət və zərər hesabatına ilkin tanınma üzrə daxil edilmir. Sonrakı gəlirlər və ya zərərlər bazar iştirakçılarını qiymət təyin edərkən nəzərdən keçirə biləcəyi faktordakı dəyişikliklərin nəticəsi həcmdə tanınır.

Qrup elan olunmuş bazar qiymətləri olmayan maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı mühasibat proqnozunu aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövrdən-dövrə dəyişməyə çox həssasdırlar belə ki, bu rəhbərliyin faiz dərəcələri, dəyişiklik, mübadilə məzənnələri, partnyorun kredit reytingi, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatın spesifik xüsusiyyəti ilə bağlı fərziyyələri irəli sürməsinə tələb edir və (ii) Qiymətləndirmələrdəki dəyişikliyin tanınmasından irəli gələn təsirin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti eləcə də mənfəət/zərər hesabında açıqlanan aktivlərinə əhəmiyyətli olması ehtimal edilir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Rəhbərlik faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri, partnyorun kredit reytingi, qiymətləndirmə düzəlişləri ilə bağlı müxtəlif fərziyyələrdən istifadə edərsə, elan edilmiş bazar qiyməti olmayan maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsində kiçik və ya böyük dəyişiklik Qrupun hesabat olunan gəlir gəlirinə əhəmiyyətli təsir ilə nəticələne bilər.

Ədalətli dəyərlə göstərilən maliyyə alətlərinin balans dəyəri 31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Satıla bilən investisiyalar	221,766,983	60,192,942
4. Xalis faiz gəliri		
	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Faiz gəlirlərinə aiddir:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz	86,539,186	98,883,708
Borc qiymətli kağızları üzrə faiz	8,197,263	1,370,627
Banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə faiz	5,029,888	3,556,548
Zəmətətlər üzrə faizlər	297,571	201,613
Digər əməliyyatlar üzrə faizlər	66,691	814,996
Amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz gəliri	100,130,599	104,827,492
Faiz xərcinə aiddir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz	17,992,889	20,497,041
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər üzrə faiz	7,559,838	7,234,196
Amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz xərci	25,552,727	27,731,237
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatdan əvvəl xalis faiz gəliri	74,577,872	77,096,255

5. Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat, digər ehtiyatlar

Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Forfeytinq	Banklardan alınacaq vəsaitlər	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Cəmi
31 dekabr 2015	150,675	134,063	57,038,476	57,323,214
Ehtiyat / (Ehtiyatın bərpası)	(17,649)	772,247	50,460,179	51,214,777
Aktivlərin silinməsi	-	-	(1,905,736)	(1,905,736)
31 dekabr 2016	133,026	906,310	105,592,919	106,632,255
Ehtiyat / (Ehtiyatın bərpası)	(41,227)	(488,396)	26,211,474	25,681,851
Aktivlərin silinməsi	-	-	(19,966,938)	(19,966,938)
31 dekabr 2017	91,799	417,914	111,837,455	112,347,168

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Zəmanətlər və digər öhdəliklər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Zəmanətlər və digər öhdəliklər
31 dekabr 2015	70,132
Ehliyal	<u>20,200</u>
31 dekabr 2016	98,340
Ehtiyat	<u>105,036</u>
31 dekabr 2017	<u><u>203,376</u></u>

6. Qızıl əməliyyatları üzrə xalis gəlir

Qızıl əməliyyatları üzrə xalis gəlirə aiddir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Qızıl əməliyyatları üzrə xalis zərər	10,308	16,365
Qızılın mübadiləsi ilə bağlı məzənnə fərqləri	<u>1,209,321</u>	<u>2,483,083</u>
Cəmi qızıl əməliyyatları üzrə xalis gəlir	<u><u>1,219,629</u></u>	<u><u>2,499,448</u></u>

7. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir

Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlirə aiddir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Dilinq əməliyyatları üzrə fərqlər, xalis	4,306,705	6,704,039
Məzənnə fərqləri, xalis	<u>(1,133,068)</u>	<u>12,630,704</u>
Cəmi xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	<u><u>3,173,637</u></u>	<u><u>19,334,743</u></u>

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

8. Haqq və komissiya gəlir və xərcləri

Haqq və komissiya gəlir və xərclərinə aiddir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Forfeytinq	2,568,866	913,240
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	1,489,698	1,083,990
Hesablaşmalar	1,459,167	971,883
Xarici valyuta əməliyyatları	1,186,060	1,370,450
Nağd pul əməliyyatları	1,035,104	1,549,561
Zəmanət məktubları	39,439	20,716
Akkreditivlər	7,295	20,669
Digər gəlirlər	211,022	197,685
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	7,996,651	6,128,194
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	1,333,269	574,994
Hesablaşmalar	404,159	226,550
Nağd pul əməliyyatları	158,017	256,555
Broker əməliyyatları	46,817	18,027
Digər xərclər	376,202	48,562
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	2,318,464	1,124,688

9. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Heyətlə bağlı xərclər	15,434,956	14,722,388
Köhnəlmə və amortizasiya	4,854,423	5,018,752
Azərbaycan Respublikası Depozit Sığorta Fonduna ödənişlər	3,806,212	4,375,741
Əməliyyat lizinç	1,346,054	1,340,709
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	815,796	690,338
Təhlükəsizlik məsrəfləri	761,886	717,456
Rabitə	755,870	624,203
Üzvlük haqları	675,118	17,000
Təmir və texniki xidmət xərcləri	622,311	390,494
Reklam və marketing xərcləri	609,486	537,587
Sığorta	548,412	498,225
Nəqliyyat və ezamiyyət xərcləri	376,476	366,670
Kommunal xərclər	322,203	236,029
Peşəkar xidmət haqları	305,840	825,041
Dəftərxana ləvazimatları üçün xərclər	242,262	198,693
Nümayəndəlik	186,888	1,165,060
Digər xərclər	740,300	443,412
Cəmi əməliyyat xərcləri	32,404,493	32,167,798

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azerbaycan manatı ilə)

10. Mənfəət vergisi

Qrup və onun filialları vergi hesabatlarını fəaliyyət göstərdiyi ölkənin yerli vergi qanunvericiliyi əsasında hazırlayır ki, bu da Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarından fərqlənə bilər.

Bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergidən azad olduğundan Qrupa müəyyən daimi vergi fərqləri təsir edir. Yerli vergi dərəcəsi 20%-dir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatı məqsədi üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər arasında müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər əsasən, gəlirlərin və xərclərin müxtəlif tanınma üsullarına və bəzi aktivlərin qeyd edilmiş dəyərlərinə əsaslanır.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Çıxılan müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərərlər üçün ehtiyat	9,313,552	8,452,228
Digər öhdəliklər	2,502,887	2,332,852
Qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya	453,314	350,087
Digər aktivlər	107,055	66,427
Cəmi çıxılan müvəqqəti fərqlər	12,376,808	11,201,594
Vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər:		
Əmlak və avadanlıq üzrə köhnəlmə	(11,247,653)	(9,762,333)
Qızıl	(8,417,680)	(7,218,105)
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	(265,848)
Cəmi vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər	(19,665,333)	(17,246,286)
Xalis təxirə salınmış (cəlb olunmalı) / çıxılmalı müvəqqəti fərqlər	(7,288,525)	(6,044,692)
Yerli vergi dərəcəsi ilə (20%) xalis təxirə salınmış vergi (öhdəliyi)/aktiv	(1,457,705)	(1,208,938)
Xalis təxirə salınmış vergi (öhdəliyi) / aktiv	(1,457,705)	(1,208,938)

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə bitən illər üzrə vergi xərcləri və maliyyə mənfəəti arasındakı əlaqə aşağıda izah olunur:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	20,990,723	18,259,508
Yerli vergi dərəcəsi ilə vergi 20%	4,198,145	3,651,902
Daimi fərqlərin vergiyə təsiri	(149,580)	(222,236)
Mənfəət vergisi xərci	4,048,565	3,429,666
Cari mənfəət vergisi xərci	3,799,798	1,431,924
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri üçün ehtiyat	248,767	1,997,742
Mənfəət vergisi xərci	4,048,565	3,429,666

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəliyi) / aktiv		
Dövrün əvvəlinə	<u>(1,208,938)</u>	<u>788,804</u>
Mənfəətə daxil edilən dövr üzrə mənfəət vergisi öhdəliyinə dəyişiklik	<u>(248,767)</u>	<u>(1,997,742)</u>
Dövrün sonuna	<u>(1,457,705)</u>	<u>(1,208,938)</u>

11. Hər səhm üzrə gəlir

Hər səhm üzrə gəlir aşağıdakı kimi hesablanır:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
Mənfəət:		
İl ərzində xalis mənfəət	<u>16,940,080</u>	<u>14,826,416</u>
Hər səhm üzrə əsas adi səhmlərin hesablanmış orta sayı	<u>3,630,300</u>	<u>3,630,300</u>
Hər səhm üzrə gəlir – əsas və azaldılmış (AZN)	<u>4.666</u>	<u>4.084</u>

12. Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı nağd vəsaitlər və qalıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Kassa vəsaiti	36,056,016	32,607,549
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı qalıqlar	<u>26,293,195</u>	<u>74,038,440</u>
Cəmi nağd pul və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı qalıq vəsaitlər	<u>62,349,211</u>	<u>106,645,989</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankındakı ("ARMB") qalıqlar müvafiq olaraq 8,572,410 AZN və 8,410,919 AZN təşkil etmişdir ki, bu da ARMB tərəfindən tələb olunan məcburi ehtiyat fondunu əks etdirir. Bank müxbir hesabındakı bütün vəsaitlərdən istifadə etmək hüququna malikdir, lakin bu zaman 30 günlük dövr üçün orta aylıq qalıq tələb olunan məcburi ehtiyatdan yüksək olmalıdır.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Nağd pul və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankındakı qalıqlar	62,349,211	106,645,989
İİT ölkələrinin banklarından alınacaq vəsaitlər	<u>105,851,530</u>	<u>36,324,148</u>
	168,200,741	142,970,137
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankındakı məcburi ehtiyat fondu çıxılmaqla	(8,572,410)	(8,410,919)
İİT ölkələrindəki məhdud depozitlər çıxılmaqla	<u>(17,474,405)</u>	<u>(1,773,799)</u>
Cəmi nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri	<u>142,153,926</u>	<u>132,785,419</u>

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

13. Banklardan alınacaq vəsaitlər

Banklardan alınacaq vəsaitlər ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Digər banklardakı müxbit hesablar	53,308,212	37,188,179
Digər banklardakı kreditlər və müddəli depozitlər	36,586,982	86,558,951
Məhdud depozitlər	<u>17,491,406</u>	<u>1,791,506</u>
	107,386,600	125,538,636
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla	(417,914)	(906,310)
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	<u>106,968,686</u>	<u>124,632,326</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlərə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 16,580 AZN və 1,854,447 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərində bitən illər üzrə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər 5-ci qeyddə şərh olunur.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə maksimum kredit riski müvafiq olaraq 106,968,686 AZN və 124,632,326 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə bank buraxılmış zəmanətlər üzrə bloklanmış depozitlərin, eləcə də plastik kartlarla əməliyyatlar və pul köçürmələri üzrə müvafiq olaraq 17,491,406 AZN və 1,791,506 AZN məbləğində vəsaitləri məhdudlaşdırmışdır.

14. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,375,042,385	1,322,304,560
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla	<u>(111,837,455)</u>	<u>(105,592,919)</u>
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>1,263,204,930</u>	<u>1,216,711,641</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 52,427,677 AZN və 55,696,212 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərində bitən illər üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər 5-ci qeyddə şərh olunur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə girovun ədalətli dəyəri ilə deyil, girovla təmin edilən kreditlərin məbləğləri icmallaşdırılmışdır:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Daşınmaz əmlakla təmin olunmuş kreditlər	645,878,033	652,380,637
Avadanlıqla təmin olunmuş kreditlər	202,821,930	109,017,041
Nağd vəsaitlə təmin olunmuş kreditlər	159,231,827	172,676,636
Zəmanətlərlə təmin olunmuş kreditlər	136,471,967	103,176,895
Debitor borcla təmin olunmuş kreditlər	12,316,019	12,678,670
Nəqliyyat vasitələri ilə təmin olunmuş kreditlər	1,849,807	6,818,165
Təminatsız kreditlər	217,472,802	265,556,516
	1,375,042,385	1,322,304,560
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla	<u>(111,837,455)</u>	<u>(105,592,919)</u>
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>1,263,204,930</u>	<u>1,216,711,641</u>

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
İqtisadi sahələr üzrə təhlil		
Tikinti	494,271,135	552,813,293
Fiziki şəxslər	208,364,950	213,657,007
Nəqliyyat və rabitə	186,561,702	119,335,821
Mədəniyyət	148,007,306	205,538,134
Kənd təsərrüfatı	122,263,196	52,426,176
Ticarət	99,786,533	55,257,538
İstehsal	51,339,531	52,725,617
Enerji	15,405,739	53,585,109
Digər	49,042,293	16,965,865
	1,375,042,385	1,322,304,560
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla	<u>(111,837,455)</u>	<u>(105,592,919)</u>
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>1,263,204,930</u>	<u>1,216,711,641</u>

Fiziki şəxslərə verilən kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
İpoteka kreditləri	113,570,814	102,471,664
Müştərilərə verilmiş kreditlər	80,433,561	97,986,544
Biznes kreditləri	12,104,226	7,134,048
Avtomobil kreditləri	1,699,899	4,720,969
Plastik kartlar	556,450	1,343,782
	208,364,950	213,657,007
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla	<u>(40,742,724)</u>	<u>(30,419,658)</u>
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər	<u>167,622,226</u>	<u>183,237,349</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Bank müvafiq olaraq 776,255,300 AZN və 806,673,753 AZN məbləğində 11 və 11 kredit təmin etmişdir ki, bu da Qrup kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə maksimum kredit riski müvafiq olaraq 1,103,973,103 AZN və 1,044,035,005 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 335,129,233 AZN və 324,752,810 AZN məbləğində kreditlər daxil olmuşdur ki, onların da müddəti daha sonra yenidən razılaşdırılmışdır.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 174,807,381 AZN və 194,075,500 AZN məbləğində kreditlər daxil olmuşdur ki, onların da hər birinin ayrı-ayrılıqda dəyərsizləşdiyi müəyyən olunmuşdur.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixinə cəmi müştərilərə verilmiş kreditlərin 60% və 64%-i müvafiq olaraq 12 və 11 müəssisəyə verilmişdir.

Kreditlərin mühüm hissəsi (müştərilərə verilmiş bütün kreditlər) Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən şirkətlərə verilmişdir ki, bu da coğrafi region üzrə mühüm cəmləşməni əks etdirir.

15. Forfeytinq

Forfeytinqə aiddir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Müştərilər ilə forfeytinq əməliyyatları	4,589,966	13,302,610
Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla	<u>(91,799)</u>	<u>(133,026)</u>
Cəmi forfeytinq	<u>4,498,167</u>	<u>13,169,584</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərində bitən illər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər 5-ci qeyddə şərh olunur.

16. Satıla bilən investisiyalar

Satıla bilən investisiyalara aiddir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Kapital qiymətli kağızları	179,650	179,269
Borc qiymətli kağızları	<u>221,587,333</u>	<u>60,013,673</u>
Cəmi satıla bilən investisiyalar	<u>221,766,983</u>	<u>60,192,942</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə satıla bilən investisiyalara daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 1,083,303 AZN və 410,547 AZN təşkil etmişdir.

Kapital qiymətli kağızları	Pay %	31 dekabr 2017	Pay %	31 dekabr 2016
Bakı Fond Birjası	4.76	135,000	4.76	135,000
Millikart LTD	1	40,000	1	40,000
SWIFT SCRL		<u>4,650</u>		<u>4,269</u>
Cəmi kapital qiymətli kağızları		<u>179,650</u>		<u>179,269</u>

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Borc qiymətli kağızları	Nominal üzrə faiz	31 dekabr 2017	Nominal üzrə faiz	31 dekabr 2016
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfində buraxılmış notlar	10%	194,137,077	15%	40,367,986
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfində buraxılmış bondlar	5%	<u>27,450,256</u>	5%	<u>19,645,687</u>
		221,587,333		60,013,673
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla		-		-
Cəmi borc qiymətli kağızları		<u>221,587,333</u>		<u>60,013,673</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərində bitən illər üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər 5-ci qeyddə şərh olunur.

17. Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri

2016-cı maliyyə ili ərzində Bank Azərbaycan Respublikası tərəfindən təminatı olan və nominal dəyəri 8 milyon ABŞ dolları olan "Cənubi Qaz Koridoru" QSC tərəfindən buraxılan qarantiyasız böyük Avrobondlar almışdır. Avrobondlar illik 6.875 faiz dərəcəsi ilə yarım illik hər il 24 mart və 24 sentyabrda hissələrlə bitmə tarixinədək ödənilməlidir. Avrobondlar 24 mart 2026-cı ildə başa çatır və İrlandiya Fond Birjasında qeydə alınmışdır. Avrobondlar 914,267 ABŞ dolları məbləğində mükafat ilə bərabər təkrar bazardan alınmışdır.

2017-ci maliyyə ili ərzində Xalq Kapital MMC (Bankın törəmə müəssisəsi) nominal dəyəri 35,000 AZN olan Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış İstiqrazlar almışdır. İstiqrazlar illik 15 faiz dərəcəsi ilə yarım illik hər il may və noyabr aylarında hissələrlə bitmə tarixinədək ödənilməlidir. İstiqrazlar 10 noyabr 2020-ci ildə başa çatır və Bakı Fond Birjasında qeydə alınmışdır. İstiqrazlar 2,313 AZN məbləğində mükafat ilə bərabər təkrar bazardan alınmışdır.

Grupun ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivlərinin kapitalın saxlanması və likvidlik tələblərinə uyğunluğu Rəhbərlik tərəfindən nəzərdən keçirilmişdir və həmin aktivlərin bitmə tarixinədək saxlanması Qrup tərəfindən qərara alınmışdır.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivlərinin balans dəyəri aşağıdakı kimidir:

	Kupon faizi	31 dekabr 2017	Kupon faizi	31 dekabr 2016
Cənubi Qaz Koridoru QSC tərəfindən buraxılmış Avrobondlar	6.875%	15,019,358	6.875%	15,758,960
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış İstiqrazlar	15%	<u>37,905</u>	-	-
		15,057,263		15,758,960
Dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla		-		-
Cəmi maliyyə aktivlərinin		<u>15,057,263</u>		<u>15,758,960</u>

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivlərinə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 219,986 AZN və 183,710 AZN təşkil etmişdir.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) (Azerbaycan manatı ilə)

18. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	Torpaq	Binalar	Kompüterlər	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və avadanlıq	Digər avadanlıq	Natamam tikinti işləri	Cəmi əmlak və avadanlıq	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
31 dek. 2015 tarixinə dəyər	1,025,138	72,745,455	4,658,085	4,601,227	9,364,327	989,149	1,264,379	94,647,760	2,986,685	97,634,445
Əlavələr	70,000	769,297	87,324	223,377	1,766,977	35,556	468,894	3,421,425	173,286	3,594,711
Sililmələr	-	-	(5,785)	(511,769)	(3,885)	27,728	(674,598)	(1,168,309)	299,879	(868,430)
Köçürmələr	-	160,703	-	-	138,839	-	(299,542)	-	-	-
31 dek. 2016 tarixinə dəyər	1,095,138	73,675,455	4,739,624	4,312,835	11,266,258	1,052,433	759,133	96,900,876	3,459,650	100,360,726
Əlavələr	-	1,484	161,724	2,722,593	1,070,699	448,553	204,018	4,609,071	135,091	4,744,162
Sililmələr	-	-	(20,686)	(860,500)	(39,689)	(8,142)	(1,971)	(930,988)	-	(930,988)
Köçürmələr	-	710,151	-	-	-	-	(710,151)	-	-	-
31 dek. 2017 tarixinə dəyər	1,095,138	74,387,090	4,880,662	6,174,928	12,297,268	1,492,844	251,029	100,578,959	3,594,941	104,173,900
Yığılmış köhnəlmə, 31 dekabr 2015	-	(9,795,906)	(3,201,263)	(3,008,116)	(7,850,254)	(613,840)	-	(24,469,379)	(1,125,255)	(25,594,634)
İlik amortizasiya xərcləri	-	(2,429,771)	(433,816)	(808,991)	(974,351)	(80,026)	-	(4,726,955)	(291,797)	(5,018,752)
Sililmələr	-	-	5,785	500,971	3,885	(27,728)	-	482,913	(299,879)	183,034
Köçürmələr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yığılmış köhnəlmə, 31 dekabr 2016	-	(12,225,677)	(3,629,294)	(3,316,136)	(8,820,720)	(721,594)	-	(28,713,421)	(1,716,931)	(30,430,352)
İlik amortizasiya xərcləri	-	(2,455,740)	(310,041)	(571,875)	(1,122,169)	(68,558)	-	(4,528,383)	(326,040)	(4,854,423)
Sililmələr	-	-	20,673	809,042	39,624	8,142	-	877,481	-	877,481
Köçürmələr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yığılmış köhnəlmə, 31 dekabr 2017	-	(14,681,417)	(3,918,662)	(3,078,969)	(9,903,266)	(782,010)	-	(32,364,323)	(2,042,971)	(34,407,294)
XQD, 31 dekabr 2016	1,095,138	61,449,776	1,110,330	996,699	2,445,538	330,839	759,133	68,187,455	1,742,919	69,930,374
XQD, 31 dekabr 2017	1,095,138	59,705,673	962,000	3,095,959	2,394,003	710,834	251,029	68,214,636	1,551,970	69,766,606

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

19. İnvestisiya əmlakı

İnvestisiya əmlakı ibarətdir:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il
İlin əvvəlinə ədalətli dəyərlə hesablanmış investisiya əmlakı	6,783,500	6,647,590
Ədalətli dəyər üzrə gəlir / (zərər)	41,806	135,010
İlin sonuna investisiya əmlakı	6,825,306	6,783,500

31 dekabr 2017-ci il tarixinə investisiya əmlakının ədalətli dəyəri peşəkar kvalifikasiyaya malik olan Azintellektservis (AİS) müəssisəsi tərəfindən 12 fevral 2018-ci il tarixində müəyyən olunmuşdur. Qiymətləndirmə zamanı bazar dəyərindən istifadə edilmişdir.

20. Digər aktivlər

Digər aktivlər ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Digər maliyyə aktivləri		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	4,257,246	4,353,429
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Ödənilməmiş borclar müqabilində götürülmüş daşınmaz əmlak	27,123,491	15,503,503
Qabaqcadan ödənilmiş əməliyyat vergiləri	3,362,809	2,091,410
Qabaqcadan ödənişlər və digər əməliyyatlar üzrə debitor borclar	1,482,539	4,167,361
Təxirə salınmış xərclər	913,771	618,628
Qabaqcadan ödənilmiş əməliyyat icarəsi	623,253	707,904
Qeyri-maddi aktivlərin alınması üçün qabaqcadan ödənişlər	359,363	317,546
Əmlak və avadanlığın alınması üçün qabaqcadan ödənişlər	160,719	790,346
Digər	38,823	204,408
	38,322,014	28,754,535
Digər qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(11,299,624)	(4,685,784)
Cəmi digər aktivlər	27,022,390	24,068,751

Digər qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Digər qeyri- maliyyə aktivləri
31 dekabr 2015	(1,385,824)
Ehtiyat	(3,299,960)
31 dekabr 2016	(4,685,784)
Ehtiyat	(6,613,840)
31 dekabr 2017	(11,299,624)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

21. Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər

Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödənilməli vəsaitlər	114,122,893	97,893,579
Banklardan alınmış kreditlər	95,205,600	88,535,000
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödənilməli vəsaitlər	63,684,891	44,345,239
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə ödənilməli vəsaitlər	33,883,773	20,869,523
ARMB-dən alınmış kreditlər	31,491,778	31,500,000
Digər bankların müxbir hesabları	25,645,162	25,211
Azərbaycan Respublikası Milli Depozit Mərkəzinə ödənilməli vəsaitlər	2,708,699	-
Cəmi banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	356,642,796	283,168,552

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlərə daxil edilən hesablanmış faiz xərci müvafiq olaraq 209,016 AZN və 150,548 AZN təşkil etmişdir.

22. Müştəri hesabları

Müştəri hesabları ibarətdir:

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Müddətli depozitlər	949,788,266	930,093,619
Tələb əsasında yenidən ödənilən	233,668,214	201,142,346
Cəmi müştəri hesabları	1,183,456,480	1,131,235,965

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müştəri hesablarına müvafiq olaraq 668,796 AZN və 1,477,836 AZN məbləğində hesablanmış faiz xərcləri daxil olmuşdur.

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müştəri hesabları üzrə AZN 915,087,508 AZN və 809,058,524 AZN məbləğində vəsaitlər müvafiq olaraq 14 və 12 müştəriyə ödənilməli idi ki, bu da təxminən 77% və 72% olmaqla mühüm cəmləşməni əks etdirir.

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Fiziki şəxslər	780,877,314	777,864,180
İnvestisiya	177,452,950	159,990,521
Enerji	72,988,268	84,851,853
Nəqliyyat və rabitə	65,733,577	20,985,730
Sığorta	47,555,189	54,025,094
Kənd təsərrüfatı	16,133,288	283,164
Ticarət	8,994,600	10,867,421
İstehsal	5,422,041	14,255,981
Tikinti	4,907,531	4,485,665
Dövlət müəssisələri	1,168,243	2,895,377
Digər	2,223,479	730,979
Cəmi müştəri hesabları	1,183,456,480	1,131,235,965

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

23. Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklərə aiddir:	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Digər maliyyə öhdəlikləri		
Pul köçürmələri və plastik kartlarla hesablaşmalar	1,583,012	3,684,539
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
İşçilərə ödənilməli vəsaitlər	2,450,423	2,230,399
Təxirə salınmış gəlir	1,570,283	4,409,099
Depozit Sığorta Fonduna ödənilməli vəsaitlər	948,823	1,126,775
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	549,041	470,236
Hesablanmış, lakin ödənilməmiş xərclər	85,443	29,967
Ödənilməli peşəkar xidmət haqları	53,100	44,070
Digər	324,221	230,078
Cəmi digər öhdəliklər	7,564,346	12,225,163

24. Səhmdar kapitalı

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə təsdiq olunmuş, buraxılmış və tam ödənilmiş səhmdar kapitalı müvafiq olaraq 225,078,600 və 211,646,490 AZN təşkil etmişdir və hər birinin nominal dəyəri 62.00 və 58.30 AZN olan 3,630,300 və 3,630,300 adi səhmdən ibarət olmuşdur. Hər bir səhm səhmdara 1 səs hüququ verir.

Dövriyyədə olan, buraxılmış və tam ödənilmiş adi səhmlərin hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Bir adi səhmin nominal dəyəri	Adi səhmlərin sayı	Cəmi səhmdar kapitalı AZN
31 dekabr 2015	58.30	3,630,300	211,646,490
Səhmdar kapitalının artırılması	-	-	-
31 dekabr 2016	58.30	3,630,300	211,646,490
Bölüşdürülməmiş mənfəətin kapitalaşdırılması	3.70	-	13,432,110
31 dekabr 2017	62.00	3,630,300	225,078,600

25. Maliyyə və şərti öhdəliklər

Normal fəaliyyəti zamanı Qrup müştərilərinin tələblərinə cavab vermək üçün balansdankənar riskə malik maliyyə alətləri müqavilələrində tərəf kimi iştirak edir. Müxtəlif dərəcəli kredit risklərini özündə birləşdirən bu alətlər üzrə qalıqlar konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda öz əksini tapmır.

Qrupun şərti öhdəliklər və kreditin uzadılması öhdəlikləri üzrə maksimum kredit itkisinə məruz qalması, digər tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirmədikdə, yeni bütün qarşılıqlı iddialara, girov və ya qiymətli kağızların dəyersizləşməsinə dair sübut aşkar olunduqda, bu alətlərin müqavilə məbləğləri ilə ifadə olunur.

Bank balansdankənar öhdəliklərin idarə edilməsinə balans üzrə əməliyyatlar üçün istifadə etdiyi eyni kredit nəzarətini və idarəetmə siyasətini tətbiq edir.

Şərti öhdəliklər üzrə zərərlər üçün ehtiyat 31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə müvafiq olaraq 203,376 AZN və 98,340 AZN olmuşdur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı) (Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə nominal və ya müqavilə məbləğləri və risk üzrə ölçülmüş məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2017		31 dekabr 2016	
	Nominal məbləğ	Risk üzrə ölçülmüş məbləğ	Nominal məbləğ	Risk üzrə ölçülmüş məbləğ
Şerti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri				
Verilmiş zəmanətlər və bənzəri öhdəliklər	25,712,549	25,712,549	33,619,112	33,619,112
Akkreditivlər və şərti öhdəliklərlə bağlı digər əməliyyatlar	10,399,073	5,199,536	174,106	87,053
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	<u>58,656,136</u>	<u>29,328,068</u>	<u>50,587,748</u>	<u>25,293,874</u>
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri	<u>94,767,758</u>	<u>60,240,153</u>	<u>84,380,966</u>	<u>59,000,039</u>

Kapital qoyuluşu öhdəlikləri – 31 dekabr 2017-ci il tarixinə Qrupun heç bir mühüm kapital öhdəlikləri olmamışdır.

Məhkəmə işləri - Vaxtaşırı və biznesin normal gedişi zamanı, müştərilər və partnyorlar tərəfindən Qrupa qarşı iddialar qaldırıla bilər. Rəhbərlik bu fikirdədir ki, yığılmamış heç bir mühüm zərər yaranmayacaq və bu səbəbdən də konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında bunun üçün heç bir əlavə ehtiyat yaradılmamışdır.

Qrup kredit müqavilələri üzrə xidmətlərlə Qrup tərəfindən tutulan bəzi komissiyalar barədə fərdi müştərilərindən iddialar almışdır. Rəhbərlik bu fikirdədir ki, belə iddialar banka mənfi təsir etməyəcəkdir və Qrup ARMB-nin təlimatlarına uyğun olaraq kredit müqavilələrində əlavə məlumatın açıqlanmasına dair prosedurları hazırda yerinə yetirir.

Vergilər – Azərbaycan Respublikasının sahibkarlıq və xüsusən də, vergi qanunvericiliyində maddələrin müxtəlif təfsir dərəcələri yarana bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyi rəhbərlik və vergi orqanları tərəfindən fərqli şəkildə şərh olunduğundan, vergi orqanları tərəfindən əməliyyatlarla bağlı iddialar qaldırıla və nəticədə Qrup əlavə vergi, penyalar və faiz ödəmək məcburiyyətində qala bilər. Vergi orqanları vergi ödəyicisinin fəaliyyətini yalnız son 3 təqvim ili üzrə yoxlamaq hüququna malikdir. Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup artıq bütün vergi ödəmələrini yerinə yetirib və bu səbəbdən də konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında hər hansı potensial öhdəliklər üzrə heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Pensiya və təqaüd planları - İşçilər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və qaydalarına müvafiq olaraq dövlətdən təqaüd müavinətləri alır. 31 dekabr 2016-cı il tarixinə Qrupun hazırkı və yaxud keçmiş işçiləri üçün heç bir əlavə təqaüdlər, təqaüd sonrası tibbi xidmət, sığorta və ya kompensasiyalar üzrə öhdəliyi olmamışdır.

Fəaliyyət mühiti – Qrup əsas biznes fəaliyyətini Azərbaycanda aparır. Biznes mühitinə təsir edən qaydalar və qanunlar sürətli dəyişikliklərə məruz qalır və siyasətdə və biznes mühitində baş verən mənfi dəyişikliklər Qrupun aktivlərini və əməliyyatlarını riskə məruz qoya bilər.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

26. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

BMUS 24 standartına uyğun olaraq əlaqəli tərəflər və ya Qrupun əlaqəli tərəfləri ilə əməliyyatlar dedikdə aşağıdakılar nəzərdə tutulur:

- Birbaşa və ya dolayı üsulla bir və ya daha çox vasitəçilərin köməyi ilə nəzarət edən tərəflər və ya Qrupun nəzarətində saxlanılan, ya da ümumi nəzarətdə olan müəssisələr (Bura ana müəssisələr, filiallar və tabeçilikdə olan müəssisələr aiddir); Qrupda paya malik olduğundan Qrup üzrə əhəmiyyətli təsire malik olan tərəflər; və Qrup üzrə birgə nəzarətə malik olan tərəflər;
- Əlaqəli müəssisələr Qrupun mühüm təsiri altında olan və sərmayəçinin no filialı, no da birgə müəssisəsi olmayan müəssisələr;
- Qrupun və ya onun ana müəssisəsinin əsas idarəedici heyətinin üzvləri;
- (a) və (c) bəndlərində istinad edilən hər hansı fiziki şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (c) və ya (d) bəndlərində birbaşa və ya dolayı yolla istinad edilən hər hansı fiziki şəxs tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və ya mühüm təsiri olan və ya səsvermədə böyük payı olan müəssisə - tərəflər.

Hər bir əlaqəli tərəflə münasibətləri nəzərdən keçirərkən əsas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibətlərin məzmununa yönəldilir. 31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə Qrupun əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı əməliyyatları olmuşdur:

	31 dekabr 2017		31 dekabr 2016	
	Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Müştərilərə verilmiş kreditlər		1,375,042,385		1,322,304,560
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	54,574,685		48,267,327	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	770,353		747,288	
Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat		(111,837,455)		(105,592,919)
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	(1,051,272)		(937,188)	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	(7,283)		(7,462)	
Müştəri hesabları		1,183,456,480		1,131,235,965
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	83,871,364		73,503,615	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	1,141,950		867,793	
Verilmiş zəmanətlər		25,712,549		33,619,112
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	612,010		1,118,640	
İstifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		58,656,136		50,587,748
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	17,911,990		27,061,316	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	89,516		136,833	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il		31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Əsas idarəedici heyətin kompensasiyası:				
Qısamüddətli işçi müavinətləri	443,037	15,434,968	482,956	14,722,388

31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə bitən illər ərzində əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlar nəticəsində konsolidə edilmiş mənfəət və zərər hesabatına daxil edilən məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il		31 dekabr 2016-cı il tarixinə bitən il	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Faiz gəliri		100,130,599		104,827,492
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	3,623,609		3,581,077	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	66,677		66,830	
Faiz xərci		(25,552,727)		(27,731,237)
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	(1,620,214)		(3,487,824)	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	(17,146)		(33,538)	
Haqq və komissiya gəliri		7,996,651		6,128,194
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	114,631		94,005	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	1,097		2,050	
Digər gəlirlər		1,104,813		900,389
- səhmdarlar və Qrupun səhmdarlarının mühüm paya malik olduğu müəssisələr	420,792		386,577	
Əməliyyat xərcləri		(32,404,493)		(32,167,798)
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	(607,363)		(546,899)	

27. Seqment hesabatı

Qrupun fəaliyyəti əhəmiyyətli dərəcədə inteqrasiya etmişdir və əsasən bank sektoru ilə bağlıdır. Müvafiq olaraq, BMUS 14: "Seqment hesabatı" standartının məqsədləri üçün Qrup vahid seqment kimi hesabat edilir. Qrupun aktivləri Azərbaycan Respublikasında yerləşir və onun gəlirlərinin əksər hissəsi və xalis mənfəəti Azərbaycan Respublikasındakı fəaliyyətindən yararır. Qrupun əməliyyatlarına banklarla, hüquqi və fiziki şəxslərlə əməliyyatlar daxildir. Digər əməliyyat üzrə qalıqlar və onun nəticələri haqqında məlumat konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının müvafiq qeydlərində öz əksini tapmışdır.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

28. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan müntəzəm əməliyyatlar zamanı aktivin satılmasından alın biləcək və ya öhdəliyin köçürülməsinə görə ödənilə biləcək məbləğdir.

Grup, qiymətləndirmə üsulu ilə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi və açıqlanması üçün aşağıdakı iyerarxiyadan istifadə edir:

- Səviyyə 1 – oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün feal bazarlarda kvotasiya edilmiş (təshih edilməmiş) qiymətləri mövcud olanlar;
- Səviyyə 2 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilən qiymətləndirmə üsulları;
- Səviyyə 3 – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş məlumatları müşahidə edilməyən qiymətləndirmə üsulları.

Aşağıdakı cədvəldə ədalətli dəyərlə uçota alınmış maliyyə alətlərinin ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələr üzrə təhlili verilir:

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	31 dekabr 2017 Cəmi
Ədalətli dəyərlə ölçülən aktivlər				
Satıla bilən investisiyalar	-	221,766,983	-	221,766,983
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	-	-	15,057,263	15,057,263
İnvestisiya əmlakı	-	6,825,306	-	6,825,306
Ədalətli dəyərlə ölçülən aktivlər				
Nağd pul və pul ekvivalentləri	62,349,211	-	-	62,349,211
Qızıl	15,305,466	-	-	15,305,466
Banklardan alınacaq vəsaitlər	70,597,683	-	36,371,003	106,968,686
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	1,263,204,930	1,263,204,930
Forfeytinq	4,498,167	-	-	4,498,167
Digər maliyyə aktivləri	-	-	4,257,246	4,257,246
Aktivlər	152,750,527	228,592,289	1,318,890,442	1,700,233,258
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	-	-	356,642,796	356,642,796
Müştəri hesabları	233,668,214	-	949,788,266	1,183,456,480
Digər maliyyə öhdəliklər	-	-	1,583,012	1,583,012
Öhdəliklər	233,668,214	-	1,308,014,074	1,541,682,288

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azerbaycan manatı ilə)

	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	31 dekabr 2016 Cəmi
Ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər				
Satıla bilən investisiyalar	-	60,192,942	-	60,192,942
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	-	-	15,758,960	15,758,960
Investisiya əmlakı	-	6,783,500	-	6,783,500
Ədalətli dəyərle ölçülən aktivlər				
Nağd pul və pul ekvivalentləri	106,645,989	-	-	106,645,989
Qızıl	14,112,682	-	-	14,112,682
Banklardan alınacaq vəsaitlər	38,938,965	-	85,693,361	124,632,326
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	1,216,711,641	1,216,711,641
Forfeytinq	13,169,584	-	-	13,169,584
Digər maliyyə aktivlər	-	-	4,353,429	4,353,429
Aktivlər	172,867,220	66,976,442	1,322,517,391	1,562,361,053
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	-	-	283,168,552	283,168,552
Müştəri hesabları	201,142,346	-	930,093,619	1,131,235,965
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	3,684,539	3,684,539
Öhdəliklər	201,142,346	-	1,216,946,710	1,418,089,056

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı müvafiq balans dəyəri ilə müqayisəsi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir:

	31 dekabr 2017		31 dekabr 2016	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri	62,349,211	62,349,211	106,645,989	106,645,989
Qızıl	15,305,466	15,305,466	14,112,682	14,112,682
Banklardan alınacaq vəsaitlər	106,968,686	106,968,686	124,632,326	124,632,326
Digər maliyyə aktivləri	4,257,246	4,257,246	4,353,429	4,353,429
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	356,642,796	356,642,796	283,168,552	283,168,552
Müştəri hesabları	1,183,456,480	1,183,456,480	1,131,235,965	1,131,235,965
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,583,012	1,583,012	3,684,539	3,684,539

Müştərilərə verilmiş kreditlərin ədalətli dəyərinin düzgün qiymətləndirilməsi mümkün deyildir, belə ki, bu alətlər üzrə bazar məlumatlarının əldə olunması və ya hər hansı digər qiymətləndirmə mexanizminin tətbiqi mümkün deyil.

Satıla bilən investisiyalara daxil edilmiş pay qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərinin düzgün qiymətləndirilməsi mümkün deyildir. 31 dekabr 2017 və 2016-cı il tarixlərinə bitən illər üzrə onların dəyəri müvafiq olaraq 179,650 və 179,269 AZN təşkil etmişdir. Bu səhmlər açıq bazara çıxarılmadığından və ədalətli dəyər hesablamalarının səviyyəsi əhəmiyyətli olduğundan onların ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi mümkün deyil.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Qiymətləndirmə üsulları və ehtimalları

Aşağıda maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyərlə hələ əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini müəyyən etmək üçün istifadə edilən metodologiya və fərziyyələr təsvir olunur.

Ədalətli dəyərləri balans dəyərlərinə təxmini bərabər olan aktivlər

Tez satıla bilən və ödəmə müddəti qısa (üç aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı olaraq ehtimal edilir ki, onların balans dəyərləri təxminən ədalətli dəyərlərinə bərabərdir. Bu ehtimal xüsusi bitmə müddəli olmayan müddətsiz depozitlərə və əmanət hesablarına da tətbiq edilir.

Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları

Her hansı qiymətləndirmə modelləri ilə dəyəri müəyyən edilən satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları əsas etibarlı ilə kvotasiya edilməyən kapitaldan və borc qiymətli kağızlarından ibarətdir. Bu qiymətli kağızların dəyəri bəzi hallarda yalnız bazarda müşahidə edilən məlumatları, digər hallarda isə bazarda həm müşahidə edilən, həm də müşahidə edilməyən məlumatları əks etdirən modellər vasitəsilə müəyyən edilir. Bazarda müşahidə edilməyən giriş məlumatlarına investisiya obyektinin gələcək maliyyə göstəriciləri, onun risk profili, eləcə də investisiya obyektinin fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahəsi və coğrafi yurisdiksiya ilə bağlı iqtisadi fərziyyələr daxildir.

Amortizasiya hesablanmış dəyərlə uçota alınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri

Kvotasiya edilməyən alətlərin, müştərilərə verilmiş kreditlərin, müştəri depozitlərinin, kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin, banklar və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklərin, digər maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin, maliyyə lizinqinə əsasən öhdəliklərin ədalətli dəyərini ölçmək üçün gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti eyni şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti olan borclar üçün hazırda mövcud olan dərəcələrlə diskont edilir.

29. Tənzimləyici məsələlər

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş kəmiyyət ölçüləri tələb edir ki, Qrup aşağıdakı cədvəldə göstərdiyi qaydada ümumi (10%) və 1-ci dərəcəli kapitalın (5%) risk dərəcələri üzrə qiymətləndirilmiş aktivlərinə qarşı minimal nisbət və əmsallarını saxlamaq üçün, kapitalın adekvatlığını təmin etsin.

Kapitalın adekvatlıq əmsalı Bazel Komitəsinin təsdiq edilmiş prinsipləri əsasında dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlar çıxılmaqla aktivlərə və balansarxası öhdəliklərə aşağıdakı risk dərəcələrini tətbiq etməklə hesablanmışdır:

Xüsusi çəki	İzahı
0%	Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri
20%	İİƏT-də nostro hesablar
100%	İİƏT-dən kənar təşkilatlarda nostro hesablar
20%	Banklara təmin olunan və müddəti 1 ilə qədər olan kredit və avanslar
100%	Müştərilərə verilən kredit və avanslar
100%	Digər aktivlər
50%	İlkin müddəti 1 ildən artıq olan istifadə olunmamış kreditlər üzrə öhdəliklər
100%	Zəmanətlər

31 dekabr 2017-ci il tarixinə Qrupun Kapital Adekvatlığı məqsədləri üçün cəmi və 1-ci dərəcəli kapital məbləği müvafiq olaraq 256,100,240 AZN və 239,448,701 AZN, yaxud 15% və 14% dərəcəsində olmuşdur.

31 dekabr 2016-cı il tarixinə Qrupun Kapital Adekvatlığı məqsədləri üçün cəmi və 1-ci dərəcəli kapital məbləği müvafiq olaraq 233,298,595 AZN və 222,326,872 AZN, yaxud 15% və 14% dərəcəsində olmuşdur.

Bundan əlavə, Qrup Azərbaycan Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğun olaraq nizamnamə kapitalının adekvatlıq dərəcəsini təmin etməlidir. 31 dekabr 2016 və 2015-ci il tarixlərində bitən illər ərzində Qrupun nizamnamə kapitalı səviyyəsi ARMB-nin tələblərinə uyğun olmuşdur.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

30. Kapitalın idarə olunması

Qrup öz kapitalını idarə etməklə, borc və kapital qalıqlarını optimallaşdıraraq səhmdarların gəlirinin artırılması zamanı fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini təmin edir.

İdarəetmə heyəti kapitalın strukturunu yarım illik əsasda nəzərdən keçirir. Bu yoxlamanın bir hissəsi kimi, İdarə heyəti kapitalın dəyərini və kapitalın hər bir növü ilə bağlı olan riskləri nəzərdən keçirir. İdarə Heyətinin tövsiyələri əsasında, Qrup özünün ümumi kapitalını dividendlər ödəməklə, yeni səhmlər buraxmaqla eləcə də yeni borclar verməklə və ya mövcud borcların geri alınması ilə tənzimləyir.

Qrupun ümumi kapital riskinin idarə edilməsi qaydasına 2016-cı ildən etibarən dəyişiklik edilməmişdir.

31. Riskin idarə olunması siyasətləri

Riskin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Qrup əməliyyatlarının mühüm elementi hesab olunur. Qrupun əməliyyatlarına xas olan əsas risklərə kredit riskləri, likvidlik riskləri faiz dərəcələrində və xarici valyuta dərəcələrində bazar hərəkətləri daxildir. Həmin risklərlə bağlı Qrupun riskin idarə edilməsi siyasətinin təsviri aşağıda verilmişdir. Qrup aşağıdakı riskləri idarə edir:

Kredit riski

Qrup kredit riskinə məruz qaldıqda maliyyə alətinə sahib olan bir tərəf öhdəliyi yerinə yetirə bilmir və nəticədə bu, digər tərəfə maliyyə itkisinə səbəb olur.

Riskin idarə edilməsi və monitorinqi müəyyən olunan səlahiyyətlər çərçivəsində Kredit komitələri və Qrupun İdarə heyəti tərəfindən yerinə yetirilir. Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı sorğu hazırlanmazdan əvvəl o, kredit prosesi üzrə (borcalanın təsdiq olunmuş limitləri və ya kredit müqaviləsinə edilən düzəlişlər və sair.) bütün tövsiyələr yoxlanılır və Kredit Bölməsinin ekspertləri tərəfindən təsdiq edilir. Gündəlik riskin idarə edilməsi Kredit departamentlərinin və Filialın kredit bölmələrinin rəhbərləri tərəfindən yerinə yetirilir.

Bank üzərinə götürdüğü kredit risklərinin səviyyələrini bir borcalan və ya bir qrup borcalanlar üçün və müəyyən sahə (coğrafi) segmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğlərinə hədlər qoymaqla strukturlaşdırır. İdarə Heyəti rüblük əsasda borcalan tərəfindən və məhsul üzrə (sənaye sektoru, region üzrə) yaranan kredit riski dərəcəsi üçün hədləri aylıq (rüblük əsasda) təsdiq edir. Bank daxil olmaqla hər hansı bir borcalana ayırmalar Kredit Komitəsi tərəfindən müəyyən edilən balans ayırmalarını və ya balansdankənar ayırmaları əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Məhdudiyyətlər üzrə faktiki təsirin gündəlik monitorinqi aparılır.

Bir çox hallarda Qrup kreditlər üzrə şəxsi və korporativ zəmanətlər alır ki, onların da əksər hissəsini şəxsi kreditlər təşkil edir və orada da belə zəmanətlərin alınması mümkün deyildir. Bu cür risklərin mütəmadi monitorinqi aparılır və onlar illik və ya daha tez-tez yoxlanılır.

Kreditə uzatmaq öhdəlikləri kreditin istifadə olunmamış hissələrinin kredit, zəmanət, ya da akkreditiv şəklində ifadə edilməsidir. Balansarxası maliyyə alətlərinin kredit riski qarşı tərəfin öz müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmək iqtidarının olmaması nəticəsində yaranmış ehtimal edilən itkilər kimi müəyyən olunur. Kreditin uzadılması öhdəlikləri üzrə kredit riski ilə əlaqədar Qrup ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərin məbləği həcmində itkilərə məruz qalır. Bununla belə, itkinin təxmini miqdarı ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərdən az olur, çünki kreditin uzadılması barədə bir çox öhdəliklər xüsusi kredit standartları aid edilən müştərilərdən asılı olur. Qrup şərti öhdəliklərə balans hesabatının maliyyə alətlərinə tətbiq etdiyi eyni kredit siyasətini tətbiq edir. Qrup kredit öhdəliklərinin ödəniş müddətinə də nəzarət edir, çünki uzunmüddətli öhdəliklər ümumən qısamüddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək kredit riski daşıyırlar.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azerbaycan manatı ilə)

Maksimum riskə məruz qalma səviyyəsi

Qrupun kredit riskinə maksimum məruz qalma səviyyəsi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və fərdi risklərdən habelə ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır. Aşağıdakı cədvəldə maliyyə aktivlərinin və şərti öhdəliklərin kredit riskinə maksimum məruz qalma səviyyəsi əks olunur. Maliyyə aktivləri üzrə maksimum risk səviyyəsi hər hansı əvəzləşdirmə və ya girovdan əvvəl həmin aktivlərin balans dəyərində bərabər olur. Maliyyə zəmanətləri və digər şərti öhdəliklər üçün isə maksimum kredit riski zəmanət geri alındığı zaman və ya kredit məbləğinin geri alındıqda öhdəliklərlə bağlı Qrup tərəfindən ödənilməli olan maksimum məbləği əks etdirir.

	31 dekabr 2017				
	Maksimum məruz qalma	Əvəzləşdirmə	Əvəzləşdirmədən sonra xalis məruz qalma	Qoyulmuş girov	Əvəzləşdirmədən və girovdan sonra xalis məruz qalma
Banklardan alınacaq vəsaitlər	106,968,686		106,968,686	-	106,968,686
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,263,204,930	159,231,827	1,103,973,103	886,500,301	217,472,802
Satıla bilən investisiyalar	221,766,983		221,766,983	-	221,766,983
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	15,057,263		15,057,263	15,057,263	-
Forfeytinq	4,498,167		4,498,167	-	4,498,167

	31 dekabr 2016				
	Maksimum məruz qalma	Əvəzləşdirmə	Əvəzləşdirmədən sonra xalis məruz qalma	Qoyulmuş girov	Əvəzləşdirmədən və girovdan sonra xalis məruz qalma
Banklardan alınacaq vəsaitlər	124,632,326	-	124,632,326	1,416,560	123,215,766
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,216,711,641	172,676,636	1,044,035,005	778,478,489	265,556,516
Satıla bilən investisiyalar	60,192,942	-	60,192,942	-	60,192,942
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	15,758,960	-	15,758,960	15,758,960	-
Forfeytinq	13,169,584	-	13,169,584	-	13,169,584

Aşağıdakı cədvəldə dəyərsizləşmiş və vaxtı keçmiş lakin dəyərsizləşməmiş aktivlərin balans dəyəri əks olunmuşdur:

	Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş aktivlər	Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri				31 dekabr 2017	
		0-3 ay	3-6 ay	6 ay-1 il	1 ildən artıq	Dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri	Cəmi
Banklardan alınacaq vəsaitlər	107,386,600	-	-	-	-	-	107,386,600
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,200,198,346	14,441	21,735	217	265	174,807,381	1,375,042,385
Forfeytinq	4,589,966	-	-	-	-	-	4,589,966
Satıla bilən investisiyalar	221,766,983	-	-	-	-	-	221,766,983
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	15,057,263	-	-	-	-	-	15,057,263

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azerbaycan manatı ilə)

	Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş aktivlər	Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri				Dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri	Cəmi
		0-3 ay	3-6 ay	6 ay-1 il	1 ildən artıq		
Banklardan alınacaq vəsaitlər	125,538,636	-	-	-	-	-	125,538,636
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,127,570,032	281,932	714	-	376,382	194,075,500	1,322,304,560
Forfeytinq	13,302,610	-	-	-	-	-	13,302,610
Satıla bilən investisiyalar	60,192,942	-	-	-	-	-	60,192,942
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	15,758,960	-	-	-	-	-	15,758,960

Coğrafi təhlil

Aktiv və öhdəliklərin idarəetmə komitəsi qanunvericilikdə və tənzimləyici sahələrdəki risklərlə bağlı nəzarəti həyata keçirir və onun Qrupun fəaliyyətinə təsirini müəyyənləşdirir. Bu yanaşma Qrupa Azərbaycan Respublikasının investisiya mühitindəki potensial zərərləri azaltmaq imkanı verir. Bankın Riskin İdarə Edilməsi Komitəsi əsasən Müstəqil Dövlətlər Birliyi və Baltik ölkələrinin banklarına tətbiq olunan ölkə üzrə hədləri müəyyən edir.

Aktiv və öhdəliklər coğrafi cəhətdən aşağıdakı kimi cəmləşmişdir:

	Azərbaycan Respublikası	MDB ölkələri	İİƏT ölkələri	31 dekabr 2017 Cəmi
AKTİVLƏR				
Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri	62,349,211	-	-	62,349,211
Qızıl	15,305,466	-	-	15,305,466
Banklardan alınacaq vəsaitlər	712,456	807,263	105,448,967	106,968,686
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,263,204,930	-	-	1,263,204,930
Forfeytinq	4,498,167	-	-	4,498,167
Satıla bilən investisiyalar	221,762,333	-	4,650	221,766,983
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	15,057,263	-	-	15,057,263
Əmlak və avadanlıq	68,214,636	-	-	68,214,636
İnvestisiya əmlakı	6,825,306	-	-	6,825,306
Qeyri-maddi aktivlər	1,551,970	-	-	1,551,970
Digər aktivlər	26,921,654	25,979	74,757	27,022,390
CƏMİ AKTİVLƏR	1,686,403,392	833,242	105,528,374	1,792,765,008
ÖHDƏLİKLƏR				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödenilməli vəsaitlər	356,642,796	-	-	356,642,796
Müştəri hesabları	1,183,456,480	-	-	1,183,456,480
Digər əməliyyatlar üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	203,376	-	-	203,376
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	2,439,634	-	-	2,439,634
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	1,457,705	-	-	1,457,705
Digər öhdəliklər	7,511,890	6,914	45,542	7,564,346
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	1,551,711,881	6,914	45,542	1,551,764,337
XALIS MÖVQE	134,691,511	826,328	105,482,832	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	MDB ölkələri	İİÖT ölkələri	31 dekabr 2016 Cəmi
AKTİVLƏR				
Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri	106,645,989	-	-	106,645,989
Qızıl	14,112,682	-	-	14,112,682
Banklardan alınacaq vəsaitlər	76,739,247	11,568,931	36,324,148	124,632,326
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,216,711,641	-	-	1,216,711,641
Forfeytinq	13,169,584	-	-	13,169,584
Satıla bilən investisiyalar	80,188,873	-	4,260	80,193,133
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	15,758,960	-	-	15,758,960
Əmlak və avadanlıq	68,187,455	-	-	68,187,455
Investisiya əmlakı	6,783,500	-	-	6,783,500
Qeyri-maddi aktivlər	1,742,919	-	-	1,742,919
Digər aktivlər	23,768,735	22,949	277,067	24,068,751
CƏMİ AKTİVLƏR	1,603,809,385	11,591,880	36,605,484	1,652,006,749
ÖHDƏLİKLƏR				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	283,168,552	-	-	283,168,552
Müştəri hesabları	1,131,235,965	-	-	1,131,235,965
Digər əməliyyatlar üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	98,340	-	-	98,340
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	1,208,938	-	-	1,208,938
Digər öhdəliklər	12,179,920	2,419	42,824	12,225,163
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	1,427,891,715	2,419	42,824	1,427,936,958
XALIS MÖVQE	175,917,670	11,589,461	36,562,660	

Likvidlik riski

Likvidlik riski depozitlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatan maliyyə alətləri ilə əlaqədar digər maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət olub-olmaması deməkdir. Likvidlik riskini idarə etmək üçün, Qrup aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olan müştəri və bank əməliyyatları üzrə gələcəkdə gözlənilən nağd pul vəsaitinin hərəkətinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Aktiv və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətində və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər institutlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Likvidlik və faiz dərəcəsi risklərinin təhlili aşağıdakı cədvəldə verilmişdir. Cədvəldə aşağıdakı məlumatlar təqdim olunur:

(i) Qrupdan ödənişin tələb edilə bildiyi ən yaxın müddətdə maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış nağd vəsaitlərin (həm faiz həm də əsas nağd vəsaitlər) hərəkətinə əsaslanan qeyri-törəmə maliyyə aktivlərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddəti və,

(ii) Qrup tərəfindən müxtəlif dövrlərdə daxil olması gözlənilən nağd vəsaitlər istisna olmaqla, Maliyyə aktivlərinin diskontlaşdırılmamış ödəniş müddətlərinə həblə, həmin aktivlər üzrə əldə olunacaq faizlərə əsaslanmaqla qeyri-törəmə maliyyə aktivləri üçün gözlənilən ödəniş müddəti.

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən ödəniş vaxtı	Cəmi 31 dekabr 2017
AKTİVLƏR								
Banklardan alınacaq vəsaitlər	0.29%	10,574,243	14,987,055	11,014,905	-	-	-	36,576,204
Müştərilərə verilmiş kreditlər	6.06%	17,939,490	1,742,835	237,643,592	597,088,244	404,026,267	-	1,258,440,427
Satıla bilən investisiyalar	10.07%	193,333,032	-	-	27,170,998	-	-	220,504,031
Ödəmə müddəti tamamlanana- dək saxlanılan maliyyə aktivləri	6.88%	-	-	-	-	14,837,277	-	14,837,277
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan aktivlər		221,846,765	16,729,890	248,658,498	624,259,243	418,863,544	-	1,530,357,939
Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri		53,776,801	-	-	-	-	8,572,410	62,349,211
Qızıl		15,305,466	-	-	-	-	-	15,305,466
Banklardan alınacaq vəsaitlər		52,901,077	-	-	-	-	17,491,406	70,392,482
Müştərilərə verilmiş kreditlər		3,005,030	-	-	-	-	1,759,473	4,764,503
Satıla bilən investisiyalar		804,045	279,258	-	-	-	179,650	1,262,953
Ödəmə müddəti tamamlanana- dək saxlanılan maliyyə aktivləri		-	219,986	-	-	-	-	219,986
Digər aktivlər		4,257,246	952,594	-	15,823,867	-	-	21,033,707
Forfeytinq		-	1,164,520	3,425,445	-	-	-	4,589,966
		351,896,429	19,346,248	252,083,943	640,083,110	418,863,544	28,002,939	1,710,276,212
ÖHDƏLİKLƏR								
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	2.36%	10,900,000	85,015,361	43,001,770	51,249,797	140,621,690	-	330,788,617
Müştəri hesabları	1.64%	14,207,119	167,736,300	480,232,570	285,997,805	-	-	948,173,795
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan öhdəliklər		25,107,119	252,751,661	523,234,340	337,247,603	140,621,690	-	1,278,962,412
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		25,854,179	-	-	-	-	-	25,854,179
Müştəri hesabları		220,665,997	-	-	-	870,000	13,746,689	235,282,686
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		-	2,439,634	-	-	-	-	2,439,634
Digər öhdəliklər		2,617,278	986,433	3,960,635	-	-	-	7,564,346
Verilmiş zəmanətlər və bənzəri öhdəliklər		2,066,167	1,006,006	9,838,365	12,802,012	-	-	25,712,549
Akkreditivlər və şərti öhdəliklərlə bağlı digər əməliyyatlar		-	42,503	10,356,570	-	-	-	10,399,073
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		54,309	1,347,534	29,416,630	10,836,663	17,001,000	-	58,656,136
		276,365,048	258,573,770	576,806,540	360,886,277	158,492,690	13,746,689	1,644,871,014
Likvidlik intervalı		75,531,381	(239,227,523)	(324,722,597)	279,196,833	260,370,854		
Sabit dərəcəli alətlər üçün faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı		196,739,646	(236,021,772)	(274,575,842)	287,011,640	278,241,854		
Faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı		196,739,646	(236,021,772)	(274,575,842)	287,011,640	278,241,854		
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq intervalı		196,739,646	(39,282,125)	(313,857,967)	(26,846,327)	251,395,527		

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən ödəniş vaxtı	Cəmi 31 dekabr 2016
AKTİVLƏR								
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5.24%	15,228,020	53,121,000	16,342,676	-	-	-	84,691,696
Müştərilərə verilmiş kreditlər	6.48%	10,981,017	6,713,997	149,171,420	723,954,306	270,194,687	-	1,161,015,428
Satıla bilən investisiyalar	11.73%	40,157,299	-	19,445,827	-	-	-	59,603,126
Ödəmə müddəti tamamlanana- dək saxlanılan maliyyə aktivləri	6.88%	-	-	-	-	15,575,250	-	15,575,250
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan aktivlər		66,366,336	59,834,997	184,959,923	723,954,306	285,769,937	-	1,320,886,499
Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri								
Nağd pul vəsaiti və pul ekvivalentləri		98,235,070	-	-	-	-	8,410,919	106,645,989
Qızıl		14,112,682	-	-	-	-	-	14,112,682
Banklardan alınacaq vəsaitlər		38,149,125	-	-	-	-	1,791,506	39,940,631
Müştərilərə verilmiş kreditlər		3,966,843	-	-	-	-	51,729,371	55,696,213
Satıla bilən investisiyalar		210,687	199,860	-	-	-	179,269	589,816
Ödəmə müddəti tamamlanana- dək saxlanılan maliyyə aktivləri		-	183,710	-	-	-	-	183,710
Digər aktivlər		4,353,429	961,642	-	15,503,503	-	-	20,818,574
Forfeytinq		-	2,092,266	6,429,771	4,780,573	-	-	13,302,610
		225,394,171	63,272,475	191,389,695	744,238,382	285,769,937	62,111,065	1,572,175,724
ÖHDƏLİKLƏR								
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	2.36%	-	123,853	31,164,974	137,224,187	114,479,779	-	282,992,793
Müştəri hesabları	2.79%	8,829,237	246,096,844	306,996,218	365,824,838	-	-	927,747,137
Cəmi sabit dərəcələrlə faiz hesablanan öhdəliklər		8,829,237	246,220,697	338,161,192	503,049,025	114,479,779	-	1,210,739,930
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		175,759	-	-	-	-	-	175,759
Müştəri hesabları		194,912,010	-	-	-	720,000	7,856,818	203,488,828
Digər öhdəliklər		4,841,281	1,149,153	4,657,140	1,577,589	-	-	12,225,163
Verilmiş zəmanətlər və bənzəri öhdəliklər		720,512	408,434	6,284,593	26,205,573	-	-	33,619,112
Akkreditivlər və şərti öhdəliklərlə bağlı digər əməliyyatlar		174,106	-	-	-	-	-	174,106
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		2,691,717	2,691,080	34,239,966	9,834,118	1,130,867	-	50,587,748
		212,344,621	250,469,364	383,342,891	540,666,306	116,330,646	7,856,818	1,511,010,646
Likvidlik intervalı		13,049,550	(187,196,889)	(191,953,196)	203,572,076	169,439,291	-	-
Sabit dərəcəli alətlər üçün faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı		57,537,099	(186,385,700)	(153,201,268)	220,905,281	171,290,158	-	-
Faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı		57,537,099	(186,385,700)	(153,201,268)	220,905,281	171,290,158	-	-
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq intervalı		57,537,099	(128,848,601)	(282,049,869)	(61,144,589)	110,145,569	-	-

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Bazar riski

Bazar riski faiz dərəcəsi riskini, valyuta riskini və Qrupun məruz qaldığı digər qiymət risklərini əhatə edir. Qrup tərəfindən riskin ölçülməsi üsullarına və ya 2017-ci ildə məruz qaldığı risklərə heç bir dəyişiklik olmamışdır.

Qrupa daxil olan müəssisələr sabit və dəyişən dərəcələrlə borclar aldıqlarından Qrupa faiz dərəcəsi riskinə məruz qalır. Qrup sabit və dəyişən dərəcəli borcları qarışıq şəkildə saxlamaqla riski idarə edir.

AÖİK həmçinin faiz dərəcəsi və bazar risklərini Qrupun faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdırmaqla idarə edir. Həmin faiz dərəcəsi mövqeyi Qrupu müsbət faiz marjası ilə təmin edir. Aktiv və öhdəliklərin idarəetmə departamenti Qrupun hazırkı maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini həyata keçirir, Qrupun faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun Qrupun rentabelliyyəsinə təsirini qiymətləndirir.

Qrupun kredit müqavilələrinin əksəriyyətinə və digər maliyyə aktivlərinə və öhdəliklərinə ya dəyişən faiz hesablanır ya da borc verənin istəyindən asılı olaraq faiz dərəcəsi dəyişmək imkanı verən bəndlər daxil edilir. Qrup faiz dərəcəsi marjasına nəzarət edir və nəticədə özünün mühüm faiz dərəcəsi riskinə və ya nağd vəsaitin axınına məruz qaldığını düşünmür.

Faiz dərəcəsi riski

Qrup bazar şəraitində mənfi dəyişikliklərdən irəli gələn potensial zərərləri vaxtaşırı qiymətləndirməklə ədalətli dəyərin faiz dərəcəsi riskini idarə edir. Aktiv və öhdəliklərin idarəetmə departamenti Qrupun hazırkı maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini həyata keçirir, Qrupun ədalətli dəyərin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun Qrupun rentabelliyyəsinə təsirini qiymətləndirir.

Aşağıdakı cədvəldə "dəyişən risk üzrə ən mümkün dəyişikliklər" əsasında müəyyən edilmiş faiz dərəcəsi riskinin həssaslıq təhlili verilmişdir. Bu dəyişikliklərin dərəcəsi rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilir və əsas idarəedici heyətə təqdim edilən risk hesabatlarına əks etdirilir.

Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2017		31 dekabr 2016	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Aktivlər:				
Banklardan alınacaq vəsaitlər	365,762	(365,762)	846,917	(846,917)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	12,584,404	(12,584,404)	11,610,154	(11,610,154)
Satıla bilən investisiyalar	2,205,040	(2,205,040)	596,031	(596,031)
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	148,373	(148,373)	155,753	(155,753)
Öhdəliklər:				
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	(3,307,886)	3,307,886	(2,829,928)	2,829,928
Müştəri hesabları	(9,481,738)	9,481,738	(9,277,471)	9,277,471
Vergidən əvvəl mənfəətə xalis təsir	2,513,955	(2,513,955)	1,101,456	(1,101,456)

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə aktivinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Qrupun maliyyə durumuna və nağd pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir.

İdarə Heyəti valyuta ilə ayırmaların səviyyələrinə hədlər qoyur. Həmçinin bu hədlər Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğun olur. Xarici valyutanın mübadilə məzənnəsinin Qrupa təsiri aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

	AZN	ABŞ Dolları	Avro	Digər valyuta	Cəmi 31 dekabr 2017
AKTİVLƏR					
Nağd pul və pul ekvivalentləri	41,389,777	17,874,123	3,085,311	-	62,349,211
Qızıl	-	-	-	15,305,466	15,305,466
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	50,990,356	18,227,165	37,751,165	106,968,686
Müştərilərə verilmiş kreditlər	414,965,542	802,783,804	45,455,584	-	1,263,204,930
Forfeiting	-	4,498,167	-	-	4,498,167
Satıla bilən investisiyalar	194,312,077	27,450,256	4,650	-	221,766,983
Ödəmə müddəti tamamlananadək saxlanılan maliyyə aktivləri	37,906	15,019,357	-	-	15,057,263
Əmlak və avadanlıq	68,214,636	-	-	-	68,214,636
İnvestisiya əmlakı	6,825,306	-	-	-	6,825,306
Qeyri-maddi aktivlər	1,551,970	-	-	-	1,551,970
Digər aktivlər	25,566,801	1,172,264	274,622	8,703	27,022,390
CƏMI AKTİVLƏR	752,864,016	919,788,326	67,047,332	53,065,334	1,792,765,008
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	235,792,034	120,820,574	30,104	84	356,642,796
Müştəri hesabları	358,584,898	742,093,601	66,711,378	16,066,603	1,183,456,480
Digər əməliyyatlar üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	203,376	-	-	-	203,376
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	2,439,634	-	-	-	2,439,634
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	1,457,705	-	-	-	1,457,705
Digər öhdəliklər	3,990,591	3,433,624	140,125	6	7,564,346
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	602,468,238	866,347,799	66,881,607	16,066,693	1,551,764,337
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	150,395,778	53,440,527	165,725	36,998,641	

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

	AZN	ABŞ Dolları	Avro	Digər valyuta	Cəmi 31 dekabr 2016
AKTİVLƏR					
Nağd pul və pul ekvivalentləri	61,107,825	42,477,575	3,060,589	-	106,645,989
Qızıl	-	-	-	14,112,682	14,112,682
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	87,821,462	3,871,092	32,939,772	124,632,326
Müştərilərə verilmiş kreditlər	439,291,893	741,806,589	35,613,159	-	1,216,711,641
Forfeytinq	-	13,169,584	-	-	13,169,584
Satıla bilən investisiyalar	40,547,254	19,645,688	-	-	60,192,942
Ödəmə müddəli ləğv edilənə qədər saxlanılan maliyyə aktivləri	28,855	15,730,105	-	-	15,758,960
Əmlak və avadanlıq	68,187,455	-	-	-	68,187,455
İnvestisiya əmlakı	6,783,500	-	-	-	6,783,500
Qeyri-maddi aktivlər	1,742,919	-	-	-	1,742,919
Digər aktivlər	23,316,887	521,336	221,884	8,644	24,068,751
CƏMI AKTİVLƏR	641,006,588	921,172,339	42,766,724	47,061,098	1,652,006,749
ÖHDƏLİKLƏR					
Banklara və hökumət təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	194,608,341	88,539,681	20,447	83	283,168,552
Müştəri hesabları	312,770,393	759,616,405	42,685,537	16,163,630	1,131,235,965
Digər əməliyyatlar üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	98,340	-	-	-	98,340
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	1,208,938	-	-	-	1,208,938
Digər öhdəliklər	3,688,114	8,441,727	69,952	25,370	12,225,163
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	512,374,126	856,597,813	42,775,936	16,189,083	1,427,936,958
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	128,632,462	64,574,526	(9,212)	30,872,015	

Valyuta riskinin həssaslığı

Aşağıdakı cədvəldə ABŞ dollarının manata nisbətə 10% artmasına və ya azalmasına qarşı Qrupun həssaslığı öz əksini tapmışdır. Xarici valyuta riskinin əsas idarəedici heyətə hesabat edilməsi üçün istifadə edilən həssaslıq dərəcəsi 10%-dir və bu dərəcə xarici valyutanın mübadilə məzənnesində mümkün dəyişikliklərlə bağlı rəhbərliyin qiymətləndirmələrini əks etdirir. Həssaslıq təhlilinə yalnız xarici valyuta ilə ifadə edilmiş pul vəsaitləri və xarici valyuta məzənnesindəki 10% dəyişikliyi əks etdirmək üçün dövrün sonunda onların köçürülməsi üzrə düzəlişlər daxildir. Həssaslıq təhlilinə kənar kreditlər eləcə də Qrup daxilində xarici valyuta əməliyyatları üçün verilən kreditlər daxildir. Burada kreditlərin denominasiyası kreditörün və ya borcalanın valyutasından fərqli valyuta ilə aparılır.

	31 dekabr 2017		31 dekabr 2016	
	AZN / ABŞ dolları +10%	AZN / ABŞ dolları -10%	AZN / ABŞ dolları +10%	AZN / ABŞ dolları -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	5,344,053	(5,344,053)	6,457,453	(6,457,453)
	31 dekabr 2016		31 dekabr 2015	
	AZN / Avro +10%	AZN / Avro -10%	AZN / Avro +10%	AZN / Avro -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	16,573	(16,573)	(921)	921

Xalq Bank Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər (davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

Həssaslıq analizi ilə bağlı məhdudiyyətlər

Yuxarıdakı cədvəllər digər ehtimallarda dəyişikliklər olmadıqda əsas ehtimalların dəyişməsinin təsirini əks etdirir. Əslində cədvəldə qeyd edilən ehtimallarla digər faktorlar arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. Qeyd etmək lazımdır ki, cədvəldəki həssaslıq göstəriciləri xətti funksiya üzrə hesablanır və valyuta məzənnəsinin daha çox və ya az dəyişməsinə qarşı həssaslığı cədvəldə göstərilən rəqəmlər əsasında birbaşa interpolyasiya və ekstrapolyasiya edilə bilməz.

Həssaslıq analizi Qrupun aktivlərinin və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə alır. Bundan əlavə, Qrupun maliyyə vəziyyəti bazarda dəyişikliklər baş verdikdə dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası bazardakı dəyişikliklərə qarşı həssaslığın idarə edilməsini nəzərdə tutur. Bazardakı dəyişikliklər müəyyən həddi keçəndə Qrupun rəhbərliyi bəzi investisiyaları satmaq, investisiya portfelinin strukturunu dəyişdirmək və ya müəyyən sığortalayıcı addımlar atmaq kimi qərarlar həyata keçirə bilər. Nəticədə, ehtimallardakı dəyişikliklər öhdəliklərə heç bir təsir göstərməyə bilər, aktivlər isə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bazar qiyməti ilə dəyərləndiriləcək. Belə hallarda aktivlər və öhdəliklər üçün müxtəlif qiymətləndirmə bazasından istifadə edilməsi xalis aktivlərin dəyişməsinə gətirib çıxara bilər.

Yuxarıda qeyd edilən həssaslıq təhlilləri ilə bağlı digər məhdudiyyətlərə aşağıdakılar daxildir: yaxın dövrdə mümkün bazar dəyişiklikləri ilə bağlı hər hansı əminlik olmadan qabaqcadan verilən və yalnız Qrupun mövqeyini əks etdirən potensial riskin nümayiş etdirilməsi üçün hipotetik bazar dəyişikliklərindən istifadə və bütün faiz dərəcələrinin eyni qaydada hərəkət etməsi ehtimalı.